

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

SURVEI PELANCONGAN DOMESTIK

Domestic Tourism survey

KEDAH

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA
DEPARTMENT OF STATISTICS MALAYSIA

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

SURVEI PELANCONGAN DOMESTIK DOMESTIC TOURISM SURVEY

KEDAH 2023

Pemakluman

Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) telah melancarkan OpenDOSM NextGen sebagai medium yang menyediakan katalog data dan visualisasi bagi memudahkan pengguna menganalisis pelbagai data dan boleh diakses melalui portal <https://open.dosm.gov.my>.

DOSM sedang menjalankan Banci Pertanian pada tahun 2024. Sila layari <https://www.myagricensus.gov.my/> untuk maklumat lanjut. Tema adalah "Banci Pertanian, Kunci Kemajuan Pertanian."

Kerajaan Malaysia telah mengisytiharkan Hari Statistik Negara (MyStats Day) pada 20 Oktober setiap tahun. Tema sambutan MyStats Day adalah "Statistik Nadi Kehidupan". DOSM menyambut ulang tahun ke 75 Jubli Intan pada tahun 2024.

Announcement

The Department of Statistics Malaysia (DOSM) has launched OpenDOSM NextGen as a medium that provides a catalog of data and visualisations to facilitate users' analysis of various data and can be accessed through <https://open.dosm.gov.my>.

DOSM is conducting the Agricultural Census in 2024. Please visit <https://www.myagricensus.gov.my/> for more information. The theme is "Agriculture Census, Key to Agricultural Development."

The Government of Malaysia has declared National Statistics Day (MyStats Day) on October 20th each year. MyStats Day theme is "Statistics is the Essence of Life". DOSM commemorates its 75th Diamond Jubilee in 2024.

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA
DEPARTMENT OF STATISTICS MALAYSIA

Diterbitkan dan dicetak oleh / *Published and printed by:*

Jabatan Perangkaan Malaysia

Department of Statistics Malaysia

Blok C6 & C7, Kompleks C,

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62514 Putrajaya,

MALAYSIA

Tel.	:	03-8885 7000
Faks	:	03-8888 9248
Portal	:	https://www.dosm.gov.my
Facebook/ X / Instagram/ YouTube	:	StatsMalaysia
Emel/ <i>Email</i>	:	info@dosm.gov.my (pertanyaan umum/ <i>general enquiries</i>) data@dosm.gov.my (pertanyaan & permintaan data/ <i>data request & enquiries</i>)

Harga/ *Price* : RM25.00

Diterbitkan pada September 2024/ *Published in September 2024*

Hakcipta terpelihara/ *All rights reserved.*

Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar dalam apa-apa bentuk atau alat apa jua pun kecuali setelah mendapat kebenaran daripada Jabatan Perangkaan Malaysia. Pengguna yang mengeluarkan sebarang maklumat dari terbitan ini sama ada yang asal atau diolah semula hendaklah meletakkan kenyataan berikut:

“Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia”

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means or stored in database without the prior written permission from Department of Statistics Malaysia. Users reproducing content of this publication with or without adaptation should quote the following:

“Source: Department of Statistics Malaysia”

ISSN 2710-5466

Laporan Survei Pelancongan Domestik 2023 memaparkan statistik berkaitan pelancongan domestik di negeri Kedah. Statistik yang dilaporkan dalam laporan ini diperoleh daripada Survei Pelancongan Domestik (DTS) 2023. Statistik utama yang dilaporkan adalah pelawat domestik, bilangan perjalanan, jumlah terimaan dan profil sosial & demografi. Pelaksanaan DTS di Malaysia adalah mengikut garis panduan dan syor *United Nations World Tourism Organization* (UNWTO) dengan merujuk kepada *International Recommendations for Tourism Statistics 2008* (IRTS 2008).

Statistik pelancongan domestik ini merupakan maklumat penting yang digunakan sebagai input untuk menganalisis potensi pasaran pelancongan domestik, menggubal dasar serta merancang, melaksana dan memantau program berkaitan pelancongan domestik di Kedah. Statistik ini juga menyediakan maklumat yang bermanfaat kepada ahli akademik dan penyelidik dalam kajian berkaitan pelancongan domestik.

Penerbitan ini terbahagi kepada tiga bahagian. Bahagian pertama laporan memfokuskan kepada statistik utama pelancongan domestik & ringkasan penemuan daripada survei ini. Bahagian kedua pula membentangkan jadual terperinci serta jadual siri masa bagi menerangkan prestasi pelancongan domestik negeri Kedah. Bahagian ketiga pula menerangkan nota teknikal seperti konsep, definisi dan metodologi survei yang digunakan bagi memudahkan pengguna memahami statistik yang diterbitkan.

Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan atas kerjasama yang diberikan oleh responden, agensi kerajaan dan semua pihak yang telah menyumbang dalam menjayakan survei ini. Setiap maklum balas dan cadangan untuk penambahbaikan laporan ini pada masa akan datang amat dihargai.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN
Ketua Perangkawan Malaysia

September 2024

PREFACE

The report of Domestic Tourism Survey 2023 presents the statistics related to domestic tourism in Kedah. The statistics reported in this publication were obtained from Domestic Tourism Survey (DTS) 2023. The principal statistics reported are domestic visitors, number of trips, total receipts and social & demographic profiles. Implementation of DTS in Malaysia follows the guidelines and recommendations of the United Nations World Tourism Organization (UNWTO) with reference to the International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008).

Domestic tourism statistics are important information which is used as inputs for domestic tourism potential market analysis, policy formulation as well as for planning, implementing and monitoring programmes related to domestic tourism in Kedah. These statistics provides imperative information to academicians and researchers for their studies related to domestic tourism.

This publication is divided into three parts. The first part of this report focuses on key statistics of domestic tourism & summary of findings from this survey. The second part presents detailed tables as well as time series tables to explain the performance of domestic tourism in Kedah. The third part describes the technical notes such as concepts, definition and survey methodology to assist users in understanding the published statistics.

Department of Statistics Malaysia (DOSM) gratefully acknowledges the cooperation rendered by the respondents, government agencies, and all parties who had contributed to the success of this survey. Every feedback and suggestion towards improving future reports is highly appreciated.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN
Chief Statistician Malaysia

September 2024

Kata Pengantar <i>Preface</i>		i
Kandungan <i>Contents</i>		iii
Bahagian <i>Part</i>	1	Statistik Utama Pelancongan Domestik & Ringkasan Penemuan <i>Main Statistics of Domestic Tourism & Summary of Findings</i>
Bahagian <i>Part</i>	2	Jadual Statistik <i>Statistical Tables</i>
1. Statistik Penting Pelancongan Domestik di Kedah, 2017 - 2023 <i>Key Statistics of Domestic Tourism in Kedah, 2017 - 2023</i>		29
2. Bilangan Pelawat Domestik mengikut Jenis Pelawat ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Number of Domestic Visitors by Type of Visitors to Kedah, 2022 and 2023</i>		30
3. Bilangan Perjalanan Pelancongan Domestik ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Number of Domestic Tourism Trips to Kedah, 2022 and 2023</i>		30
4. Terimaan Pelancongan Domestik mengikut Jenis Perjalanan di Kedah, 2022 dan 2023 <i>Receipts of Domestic Tourism by Type of Trip in Kedah, 2022 and 2023</i>		31
5. Bilangan Perjalanan Pelancongan Domestik mengikut Jenis Perjalanan ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Number of Domestic Tourism Trips by Type of Trip to Kedah, 2022 and 2023</i>		31
6. Purata Bilangan Hari Menginap bagi Pelancong ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Average Length of Stay of Tourists to Kedah, 2022 and 2023</i>		31
7. Jumlah Terimaan daripada Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Komponen, 2022 dan 2023 <i>Total Receipts from Domestic Visitors to Kedah by Component, 2022 and 2023</i>		32
8. Perjalanan Pelancongan Domestik ke Kedah mengikut Tujuan Utama, 2023 <i>Domestic Tourism Trips to Kedah by Main Purposes of Visit, 2023</i>		33
9. Lima Destinasi Tumpuan Pelawat Domestik dan Pelancong ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Top Five Destinations Most Visited by Domestic Visitors and Tourists to Kedah, 2022 and 2023</i>		34

KANDUNGAN / CONTENTS

10. Bilangan Pelancong mengikut Negeri Dikunjungi, 2023 <i>Number of Tourists by State Visited, 2023</i>	35
11. Taburan Peratus Pelawat Domestik Berkunjung ke Kedah mengikut Mod Pengangkutan, 2022 dan 2023 <i>Percentage Distribution of Domestic Visitor Arrivals to Kedah by Mode of Transport, 2022 and 2023</i>	36
12. Taburan Peratus Pelancong Berkunjung ke Kedah mengikut Jenis Penginapan, 2022 dan 2023 <i>Percentage Distribution of Tourist Arrivals to Kedah by Type of Accommodation, 2022 and 2023</i>	36
13. Profil Sosial & Demografi Pelawat Domestik ke Kedah, 2022 dan 2023 <i>Social & Demographic Profiles of Domestic Visitors to Kedah, 2022 and 2023</i>	37
14. Bilangan Hotel dan Bilik di Kedah mengikut Penarafan Bintang, 2023 <i>Number of Hotel and Room in Kedah by Star Rating, 2023</i>	39
15. Bilangan Hotel dan Bilik di Kedah mengikut Lokasi, 2023 <i>Number of Hotel and Room in Kedah by Location, 2023</i>	39
Bahagian <i>Part</i>	
3	
Nota Teknikal <i>Technical Notes</i>	43
Lampiran <i>Appendix</i>	71

BAHAGIAN *PART* 1

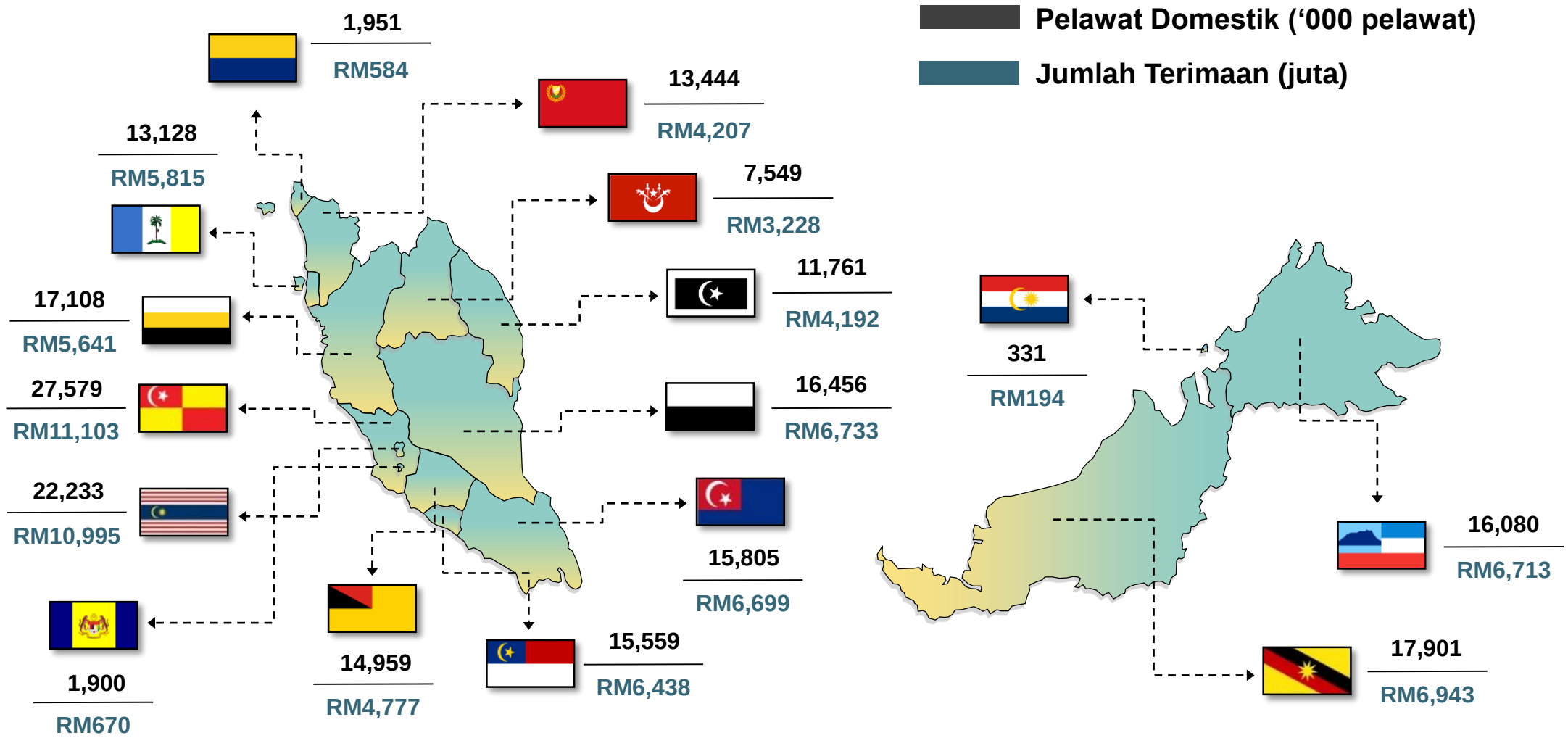
STATISTIK UTAMA PELANCONGAN DOMESTIK & RINGKASAN PENEMUAN *MAIN STATISTICS OF DOMESTIC TOURISM & SUMMARY OF FINDINGS*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

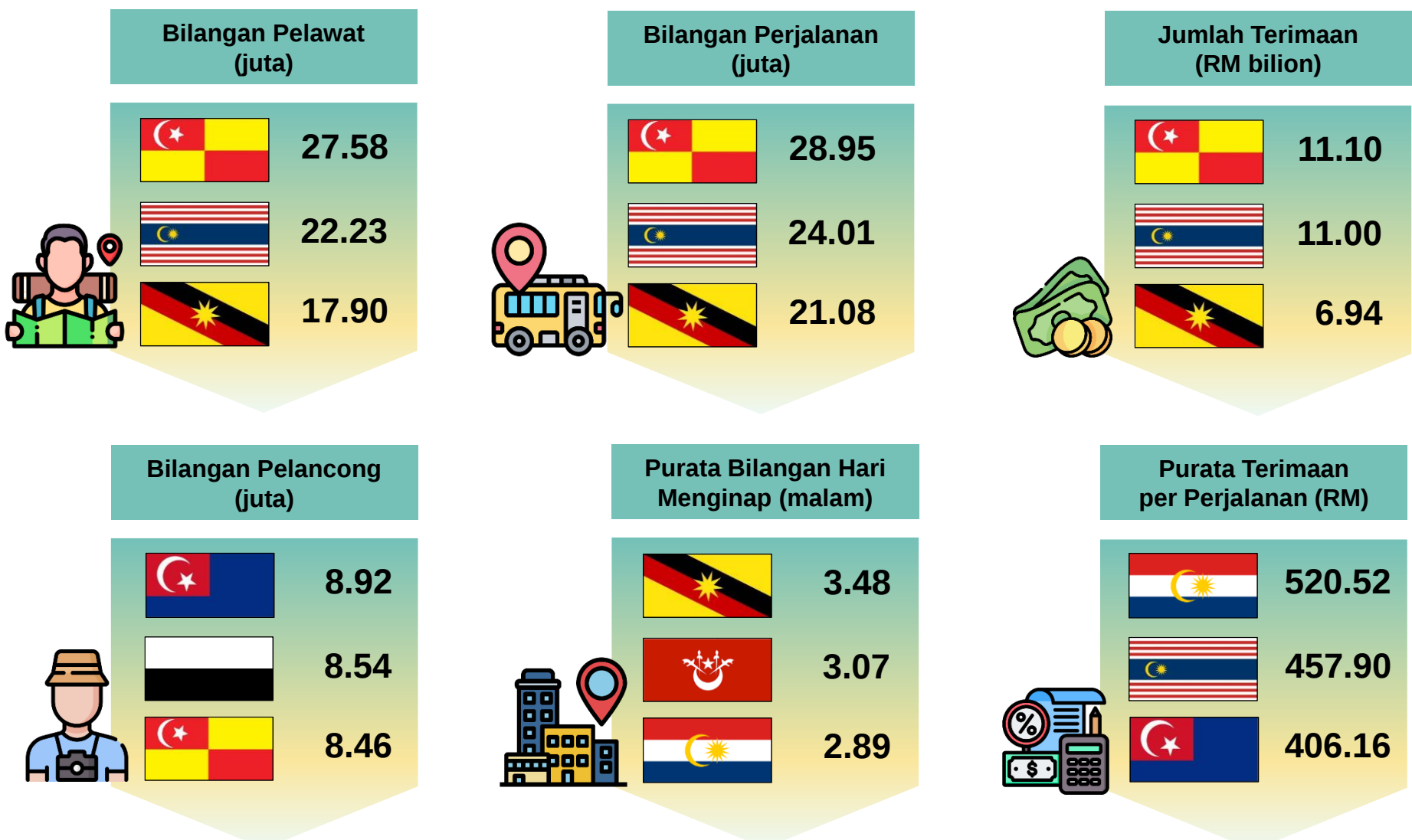

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK MENGIKUT NEGERI, 2023

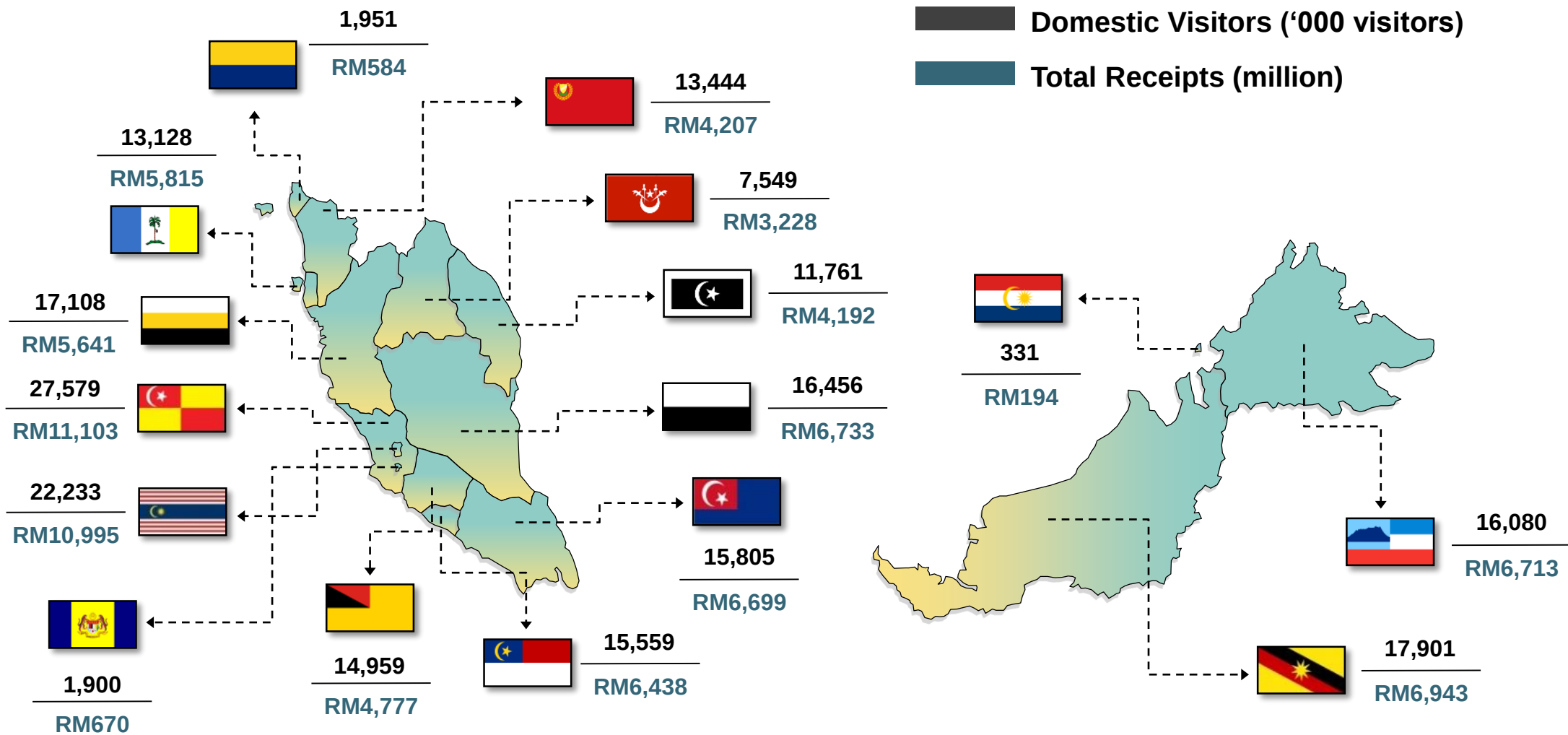
STATISTIK UTAMA PELANCONGAN DOMESTIK

3 NEGERI UTAMA

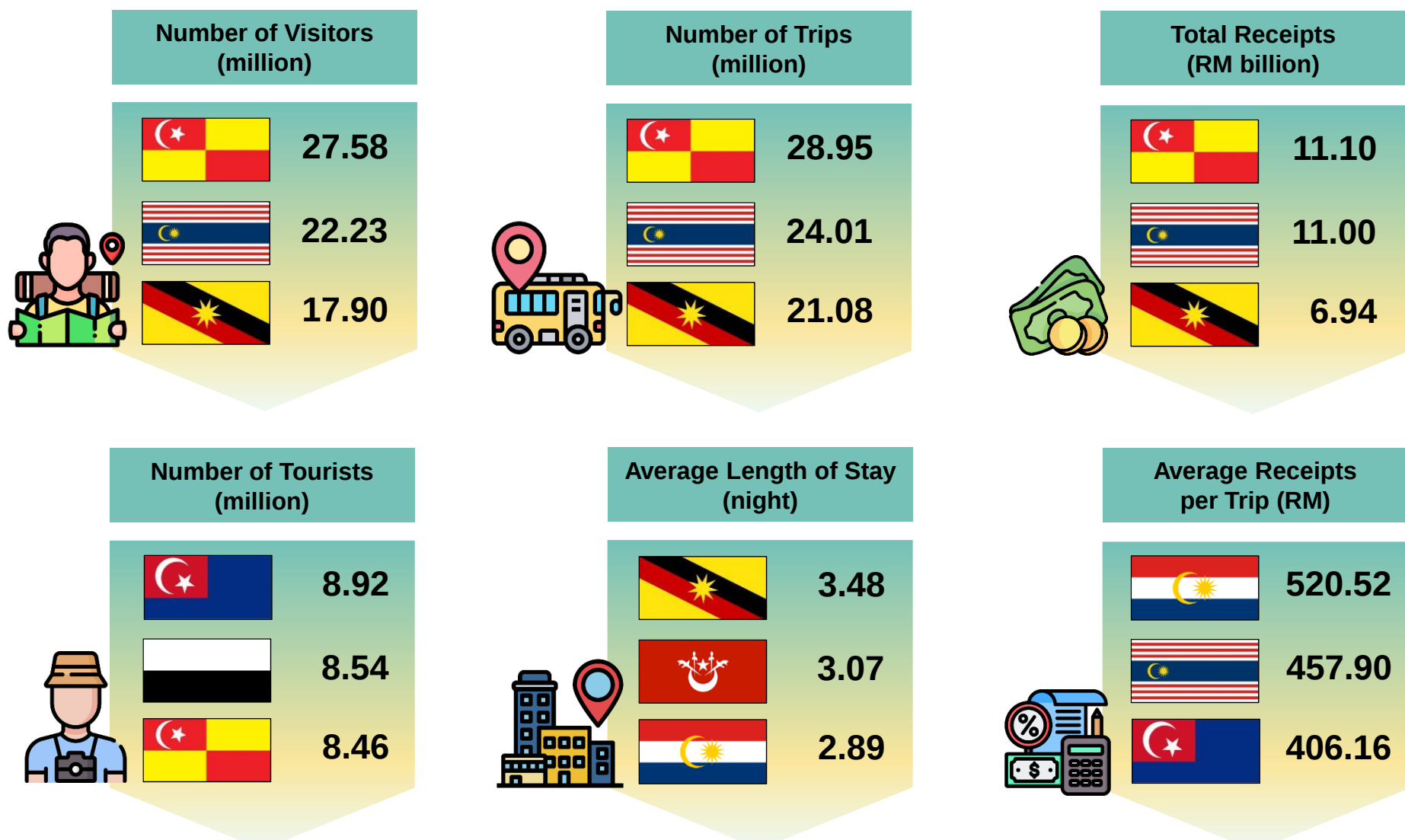

STATISTICS OF DOMESTIC TOURISM BY STATE, 2023

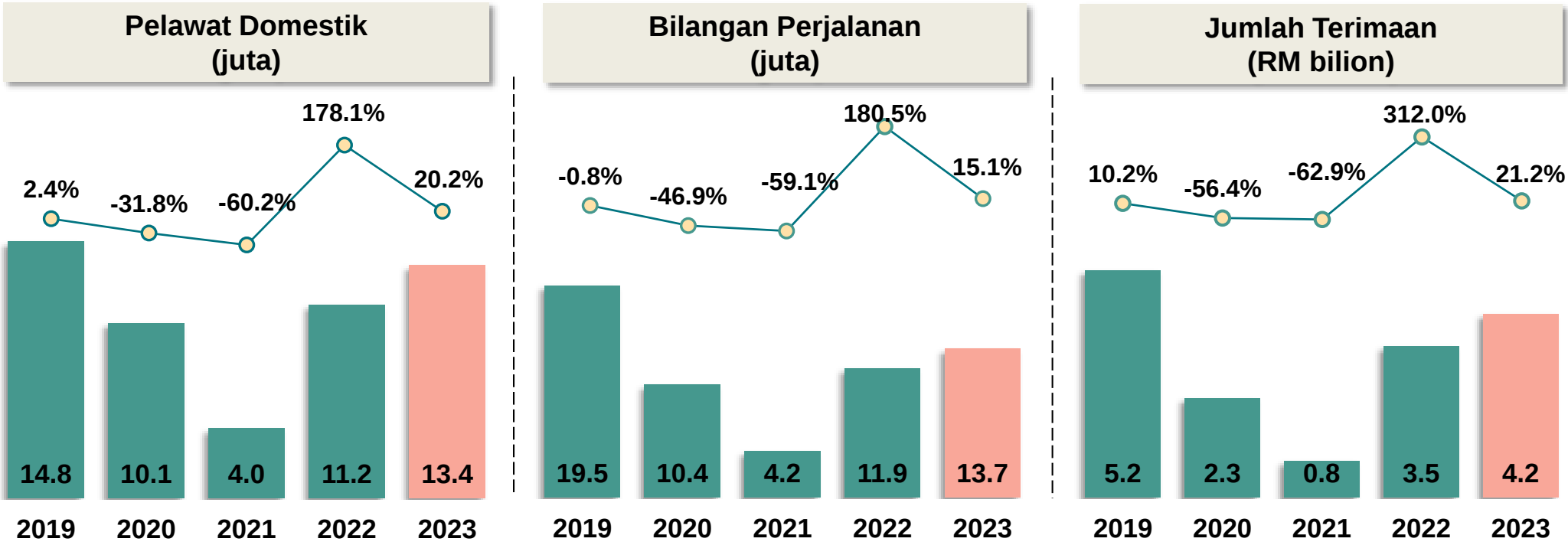
KEY STATISTICS OF DOMESTIC TOURISM

3 MAIN STATE

PELANCONGAN DOMESTIK KEDAH, 2023

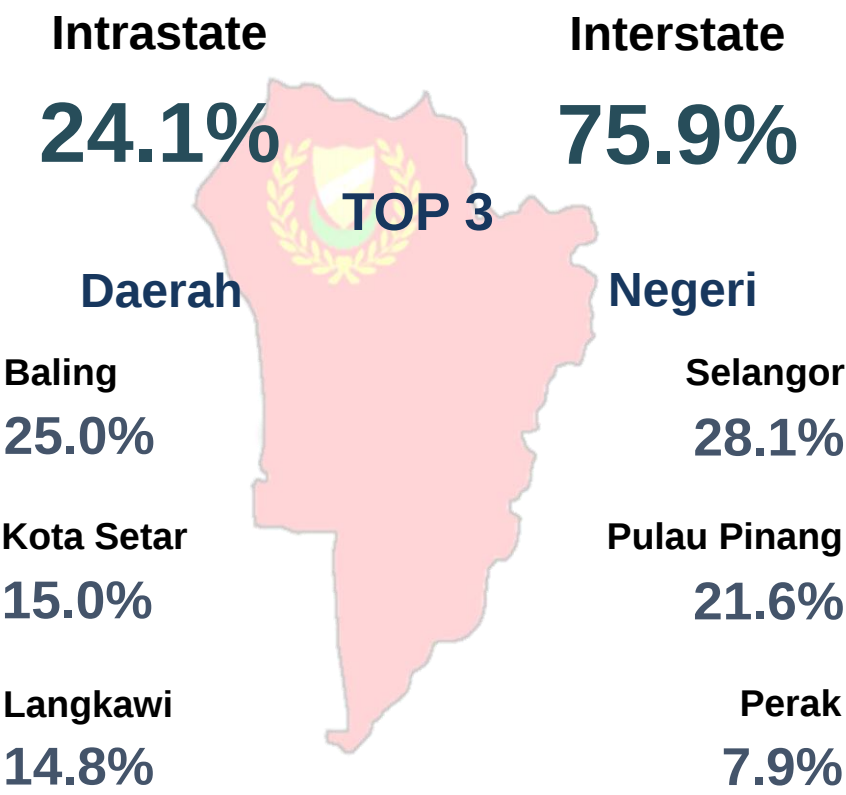
STATISTIK UTAMA

5 Tujuan Utama Perjalanan Pelancong

Negeri Asal Pelancong

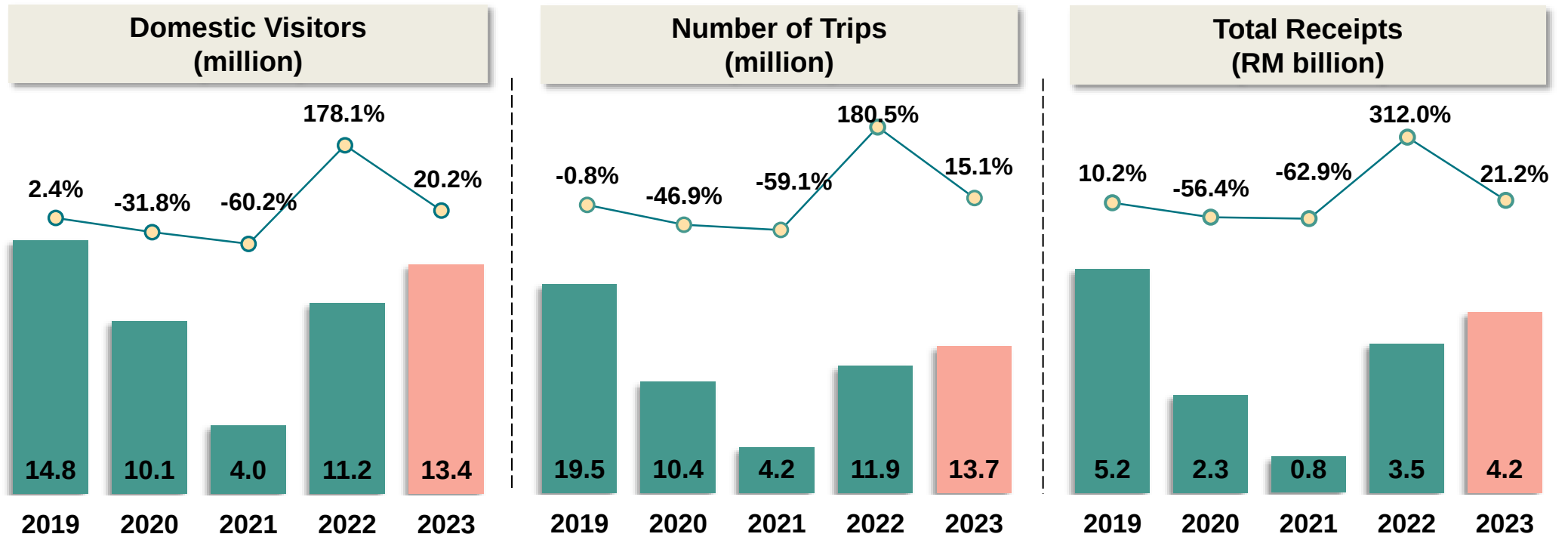
Komponen Terimaan Pelawat Domestik

DOMESTIC TOURISM KEDAH, 2023

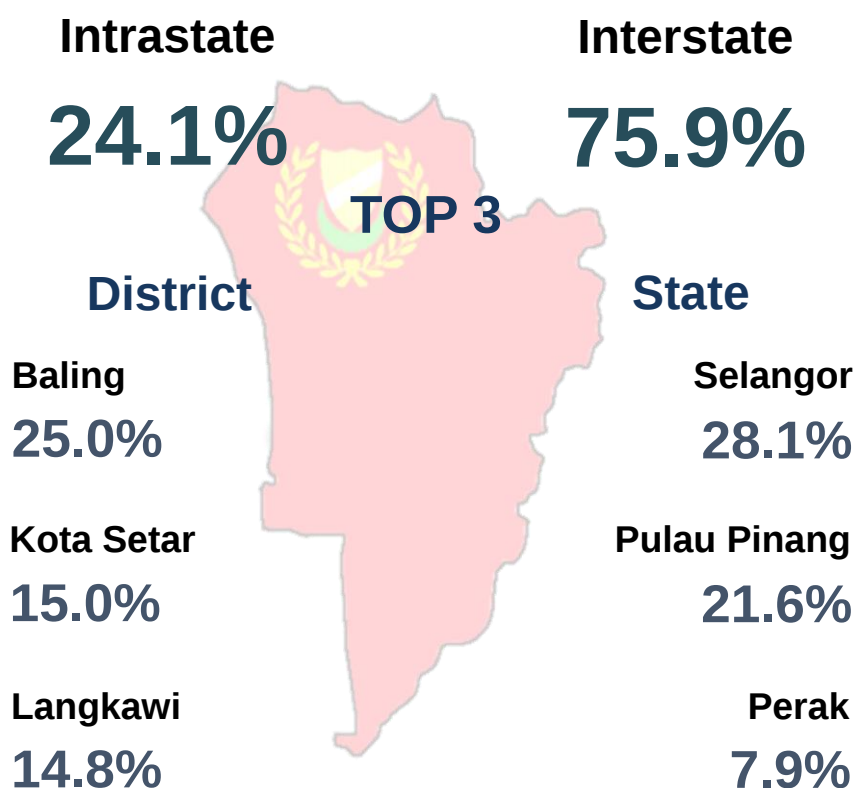
MAIN STATISTICS

5 Main Purposes of Trips by Tourists

Origin State of Tourists

Receipts Components of Domestic Visitors

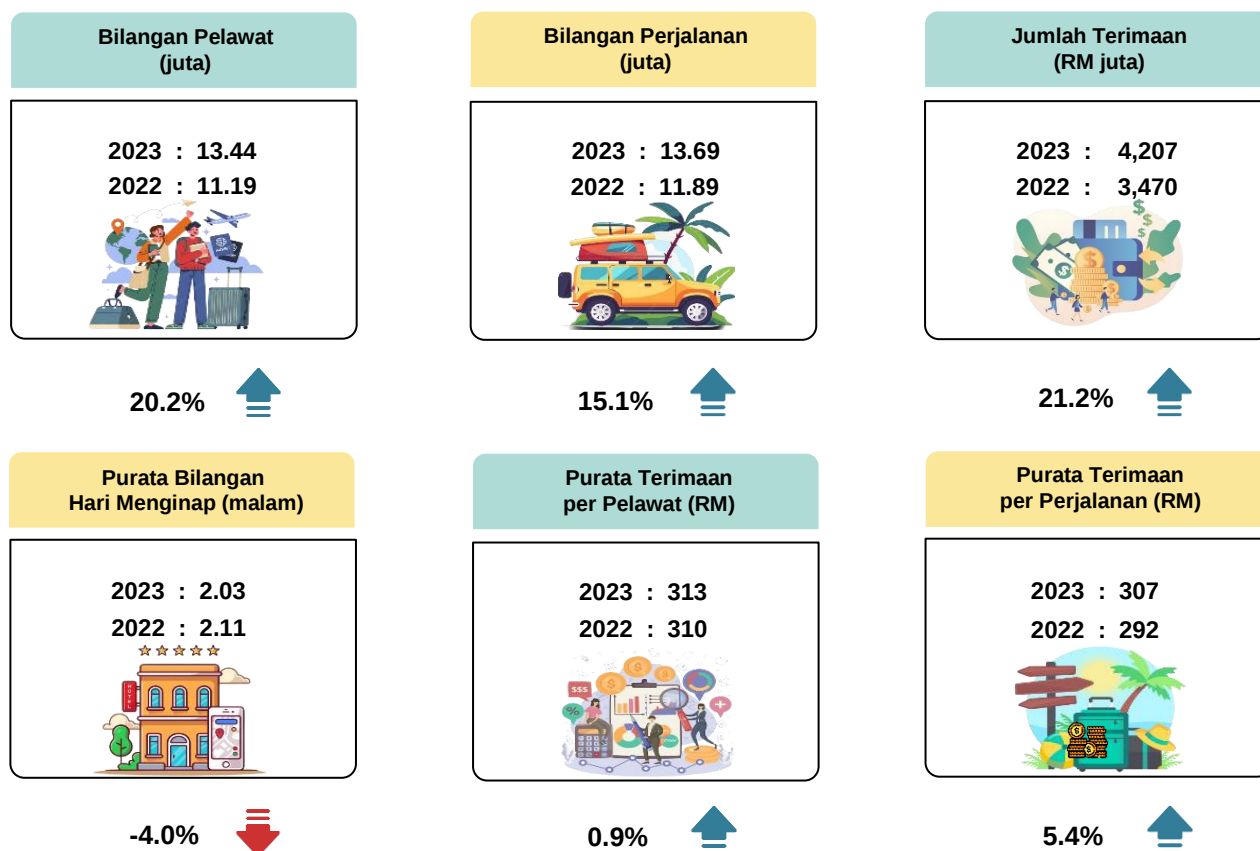
1.0 PENGENALAN

Penerbitan ini membentangkan statistik pelancongan domestik bagi negeri Kedah yang merangkumi ketibaan pelawat¹, jumlah terimaan pelancongan domestik, trend perjalanan bermalam ke Kedah dan profil sosial & demografi pelawat domestik. Statistik ini diperoleh daripada Survei Pelancongan Domestik (DTS) yang dijalankan pada 2023.

2.0 PRESTASI PELANCONGAN DOMESTIK DI KEDAH, 2023

Pada 2023, prestasi pelancongan domestik di Kedah mengalami peningkatan yang ketara dari segi bilangan ketibaan pelawat domestik dan jumlah terimaan, seiring dengan peningkatan perjalanan residen Malaysia kesan daripada pembukaan semula kesemua aktiviti ekonomi. Bilangan kedatangan pelawat domestik ke Kedah meningkat 20.2 peratus untuk merekodkan 13.44 juta pelawat pada tahun 2023 berbanding 11.19 juta pelawat pada 2022. Sementara itu, jumlah perjalanan pada 2023 meningkat kepada 13.69 juta perjalanan berbanding 11.89 juta perjalanan pada tahun 2022 dengan kadar pertumbuhan tahunan sebanyak 15.1 peratus seperti di **Paparan 1**.

Paparan 1: Statistik Utama Pelancongan Domestik di Kedah, 2022 dan 2023

¹ Ini termasuk pelawat yang sama yang melakukan satu atau lebih perjalanan pada tahun tersebut.

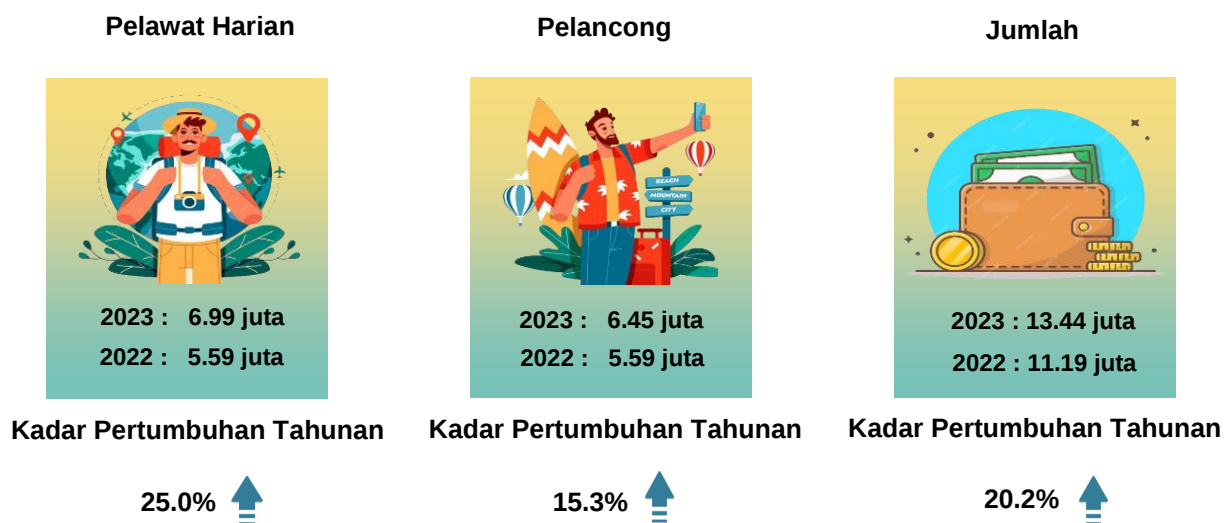
RINGKASAN PENEMUAN

Pada 2023, jumlah terimaan pelancongan domestik Kedah berjumlah RM4.2 bilion, meningkat sebanyak 21.2 peratus berbanding RM3.5 bilion pada tahun sebelumnya. Purata terimaan per perjalanan pada 2023 turut meningkat kepada RM307 berbanding RM292 yang dicatatkan pada tahun sebelumnya. Sementara itu, purata bilangan hari menginap adalah 2.03 malam berbanding 2.11 malam yang telah direkodkan pada tahun 2022 (**Paparan 1**).

2.1 PELAWAT DOMESTIK

Pelawat domestik adalah terdiri daripada pelawat harian dan pelancong. Bilangan kedatangan pelawat domestik ke Kedah pada 2023 disumbangkan oleh kenaikan jumlah kedatangan pelawat harian dan pelancong. Bilangan pelawat harian yang direkodkan adalah seramai 6.99 juta orang dengan kenaikan sebanyak 25.0 peratus berbanding tahun sebelumnya (2022: 5.59 juta orang). Bilangan pelancong ke Kedah turut meningkat 15.3 peratus kepada 6.45 juta orang berbanding 5.59 juta orang pada tahun 2022 seperti di **Paparan 2**.

Paparan 2: Bilangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Jenis Pelawat, 2022 dan 2023

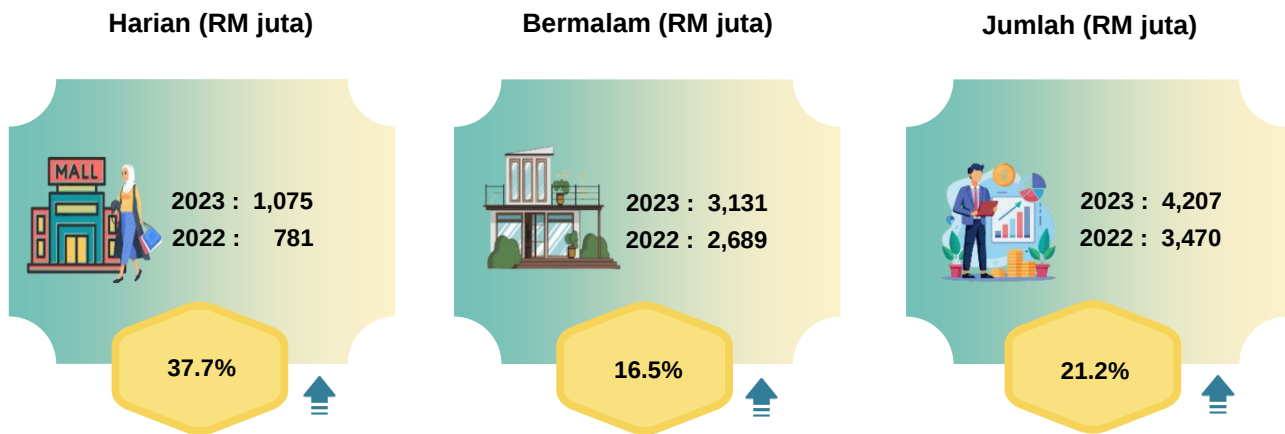

2.2 TERIMAAN PELANCONGAN DOMESTIK

Jumlah terimaan perjalanan harian ke Kedah pada tahun 2023 merekodkan RM1.1 bilion dengan pertumbuhan sebanyak 37.7 peratus berbanding tahun sebelumnya. Sementara itu, jumlah terimaan perjalanan bermalam turut meningkat dengan kadar pertumbuhan 16.5 peratus untuk mencatatkan RM3.1 bilion (**Paparan 3**).

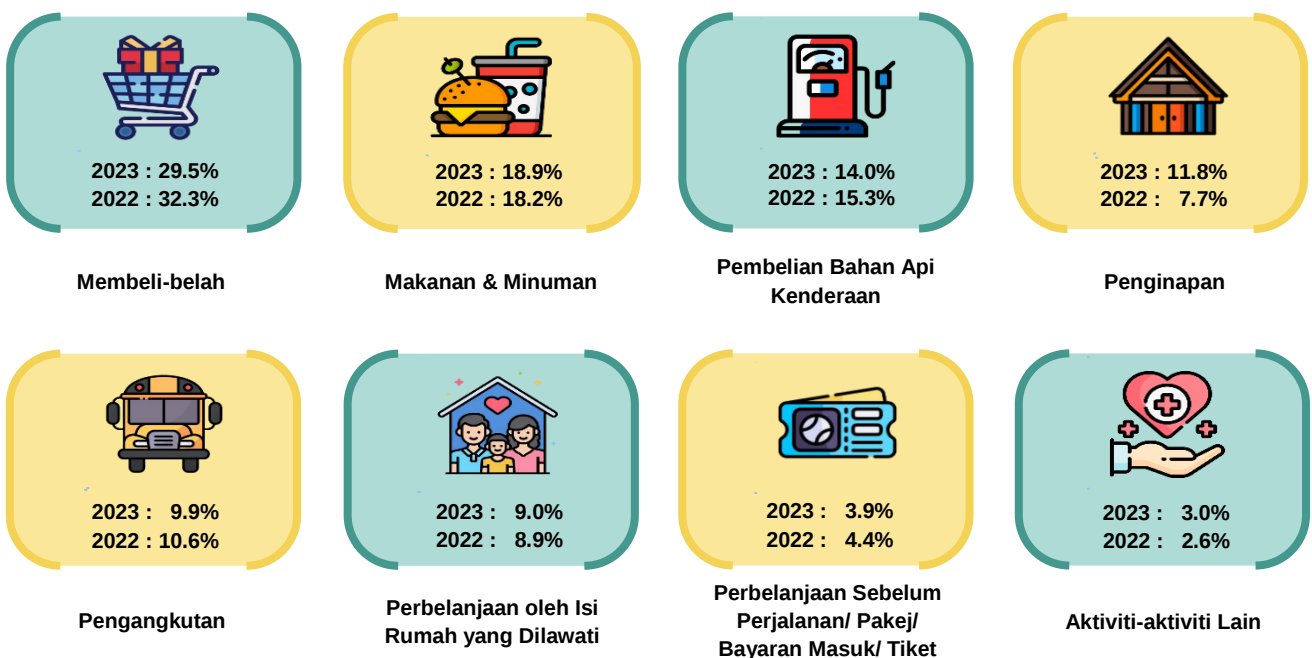

Paparan 3: Jumlah Terimaan mengikut Jenis Perjalanan di Kedah, 2022 dan 2023

Bagi sumbangan terimaan pelancongan domestik mengikut komponen di Kedah, membeli-belah mencatatkan sumbangan tertinggi iaitu 29.5 peratus daripada jumlah terimaan (2022: 32.3%). Ini diikuti oleh makanan & minuman (18.9%), pembelian bahan api kenderaan (14.0%) dan penginapan (11.8%) seperti yang ditunjukkan di **Paparan 4**.

Paparan 4: Peratus Sumbangan Terimaan Pelancongan Domestik mengikut Komponen di Kedah, 2022 dan 2023

RINGKASAN PENEMUAN

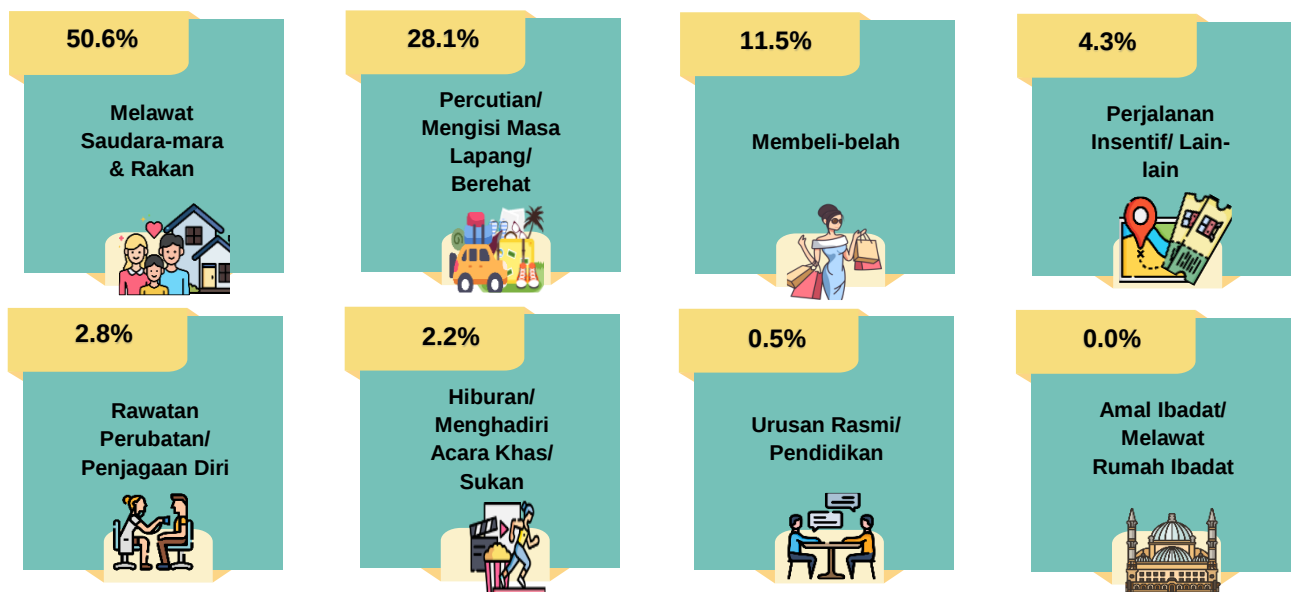
3.0 TREND PERJALANAN BERMALAM KE KEDAH

Bahagian ini memfokuskan kepada trend perjalanan pelancong semasa mengunjungi Kedah, iaitu meliputi tujuan perjalanan, negeri asal pelancong, destinasi utama yang dilawati, mod pengangkutan dan jenis penginapan.

3.1 TUJUAN UTAMA PERJALANAN

Paparan 5 menunjukkan tujuan utama pelancong melakukan perjalanan ke Kedah pada tahun 2023. Melawat saudara-mara & rakan kekal sebagai tujuan perjalanan yang utama dengan peratus sumbangan sebanyak 50.6 peratus daripada jumlah perjalanan bermalam (2022: 63.0%). Ini diikuti perjalanan bagi tujuan percutian/ mengisi masa lapang/ berehat (28.1%) dan membeli-belah (11.5%).

Paparan 5: Tujuan Utama Perjalanan Pelancong ke Kedah, 2023

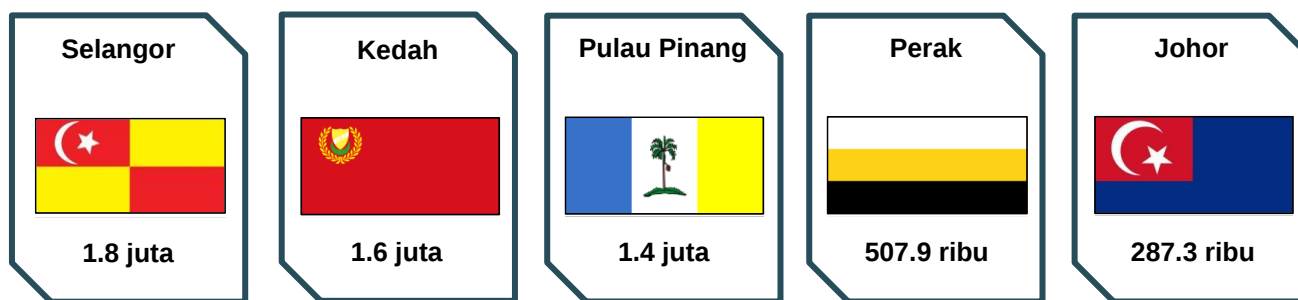

3.2 NEGERI ASAL PELANCONG

Paparan 6 memaparkan lima negeri asal pelancong tertinggi yang mengunjungi Kedah pada 2023. Berdasarkan survei, pelancong berasal dari Selangor adalah yang tertinggi iaitu seramai 1.8 juta pelancong. Ini diikuti oleh pelancong dari Kedah (1.6 juta pelancong), Pulau Pinang (1.4 juta pelancong), Perak (0.5 juta pelancong) dan Johor (0.3 juta pelancong).

Paparan 6: Lima Negeri Asal Pelancong Tertinggi yang Berkunjung ke Kedah, 2023

3.3 DESTINASI UTAMA YANG DILAWATI PELANCONG DI KEDAH

Pada tahun 2023, lima destinasi utama pilihan pelancong di Kedah adalah Pantai Cenang, Langkawi Cable Car, Aman Central Mall, Underwater World Langkawi dan Pantai Merdeka seperti yang ditunjukkan di **Paparan 7**.

Paparan 7: Lima Destinasi Utama Dilawati oleh Pelancong di Kedah, 2023

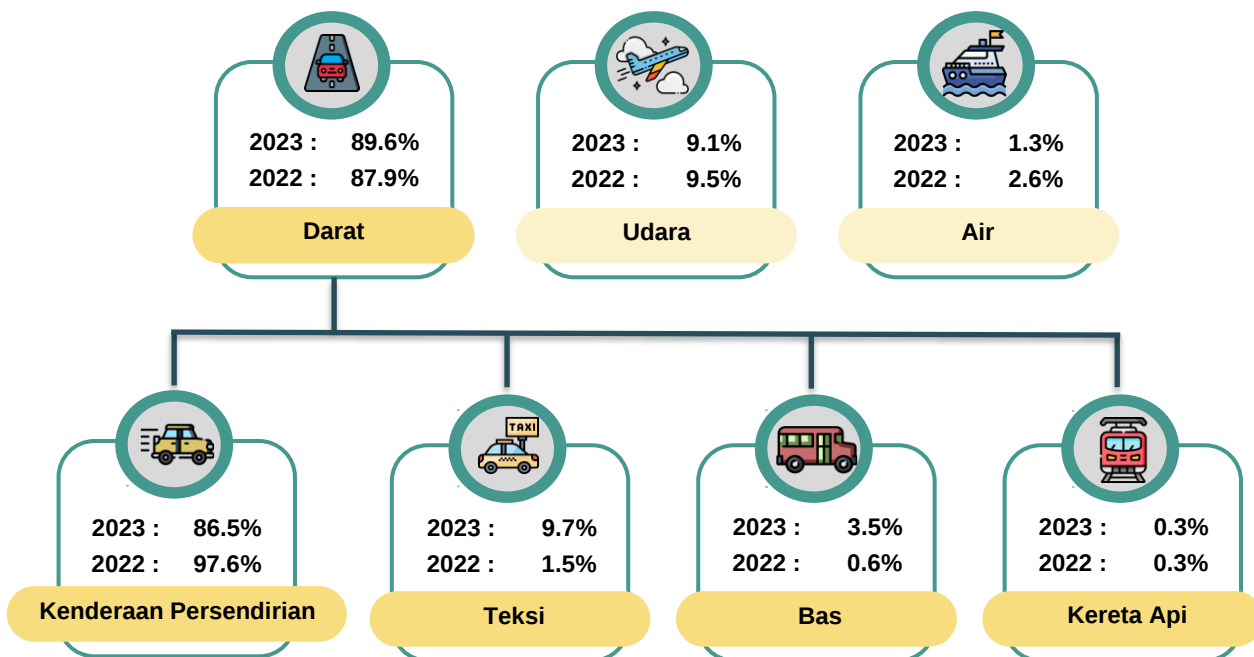
3.4 MOD PENGANGKUTAN

Pengangkutan darat merupakan mod pengangkutan utama yang digunakan oleh pelancong untuk melancong ke Kedah iaitu sebanyak 89.6 peratus daripada jumlah perjalanan, diikuti oleh pengangkutan udara (9.1%) dan pengangkutan air (1.3%). Kenderaan persendirian mendominasi mod pengangkutan darat dengan peratus sumbangan sebanyak 86.5 peratus. Ini diikuti oleh teksi (9.7%), bas (3.5%) dan kereta api (0.3%) seperti di **Paparan 8**.

RINGKASAN PENEMUAN

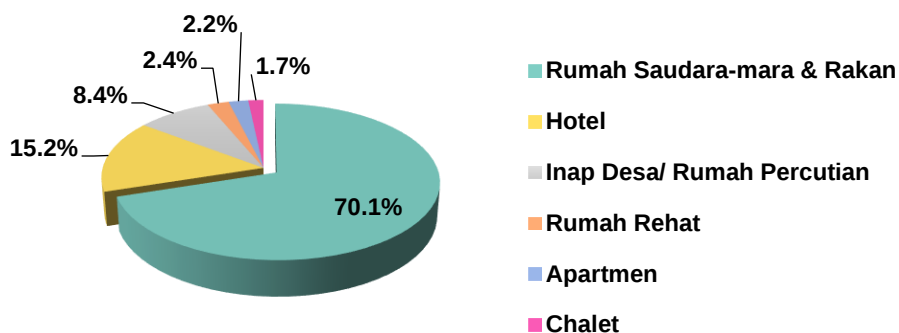
Paparan 8: Peratus Sumbangan Ketibaan Pelancong ke Kedah mengikut Mod Pengangkutan, 2022 dan 2023

3.5 JENIS PENGINAPAN

Penginapan tidak berbayar (rumah saudara-mara & rakan) merupakan pilihan utama pelancong semasa mengunjungi Kedah dengan peratus sumbangan 70.1 peratus dan selebihnya adalah penginapan berbayar (29.9%). Dalam segmen penginapan berbayar, penginapan di hotel adalah yang tertinggi (15.2%), diikuti oleh inap desa/ rumah percution (8.4%), rumah rehat (2.4%), apartmen (2.2%) dan chalet (1.7%) seperti yang ditunjukkan di **Carta 1**.

Carta 1: Peratus Sumbangan Ketibaan Pelancong ke Kedah mengikut Jenis Penginapan, 2023

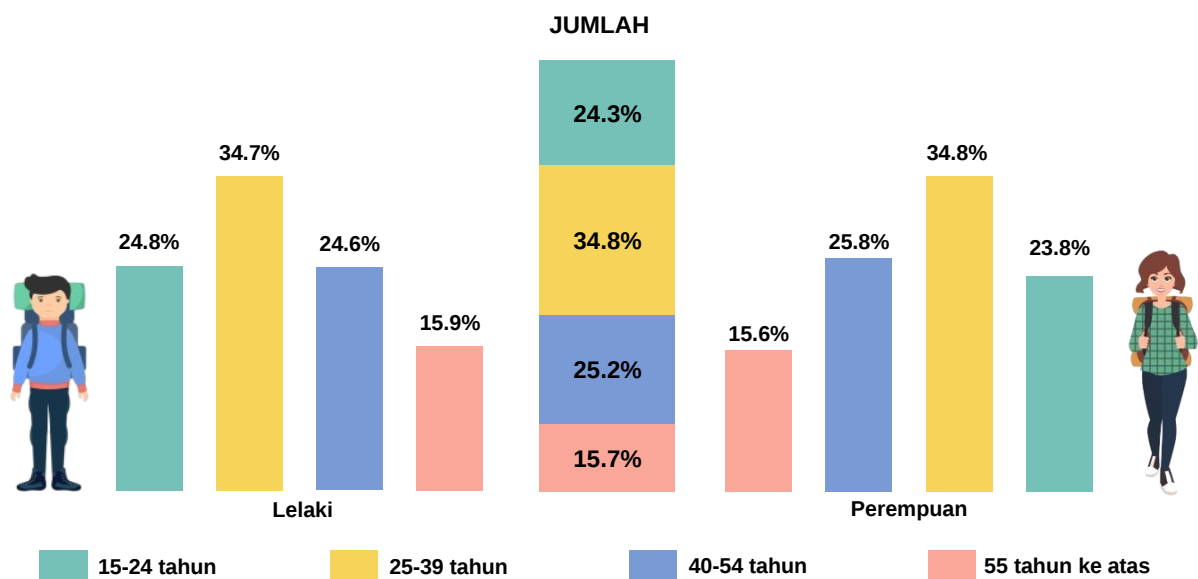
4.0 PROFIL SOSIAL & DEMOGRAFI PELAWAT DOMESTIK

Profil sosial & demografi merangkumi maklumat berkaitan pelawat domestik yang mengunjungi Kedah mengikut jantina dan kumpulan umur, kumpulan etnik, sijil tertinggi diperoleh, kelas pendapatan bulanan isi rumah dan taraf pekerjaan.

4.1 PELAWAT DOMESTIK MENGIKUT JANTINA DAN KUMPULAN UMUR

Pada tahun 2023, Kedah menerima paling ramai pelawat domestik daripada kumpulan umur 25 hingga 39 tahun iaitu mewakili 34.8 peratus kepada jumlah keseluruhan pelawat domestik (**Carta 2**). Ini diikuti oleh pelawat domestik kumpulan umur 40 hingga 54 tahun (25.2%) dan 15 hingga 24 tahun (24.3%). Dari segi jantina, pelawat domestik perempuan berumur 25 hingga 39 tahun mencatatkan sumbangan tertinggi sebanyak 34.8 peratus berbanding lelaki dalam kumpulan umur yang sama (34.7%).

Carta 2: Peratus Sumbangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Jantina dan Kumpulan Umur, 2023

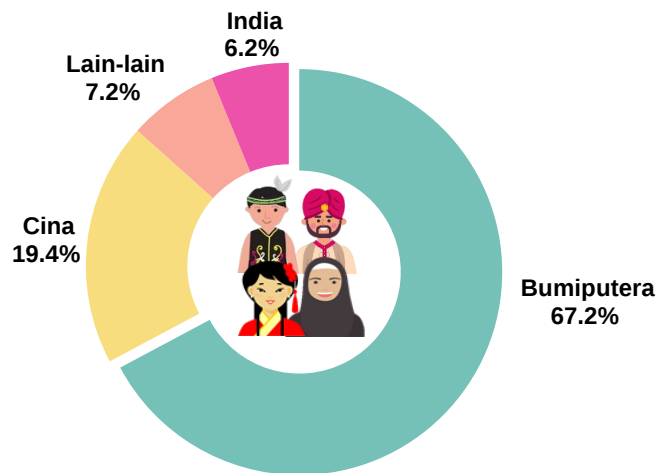
4.2 PELAWAT DOMESTIK MENGIKUT KUMPULAN ETNIK

Dari segi kumpulan etnik, pelawat domestik Bumiputera merekodkan peratus sumbangan tertinggi iaitu 67.2 peratus pada 2023. Ini diikuti oleh etnik Cina (19.4%) dan India (6.2%) seperti yang dipaparkan di **Carta 3**.

RINGKASAN PENEMUAN

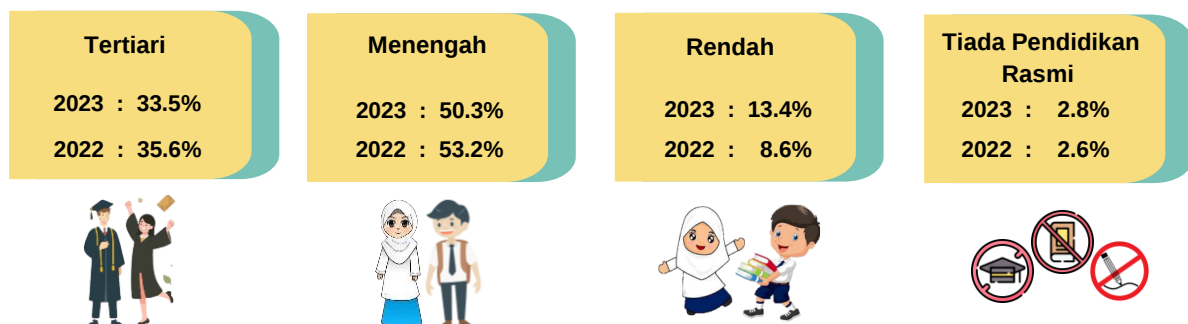
Carta 3: Peratus Sumbangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Kumpulan Etnik, 2023

4.3 PELAWAT DOMESTIK MENGIKUT SIJIL TERTINGGI DIPEROLEH

Sejumlah 50.3 peratus pelawat domestik yang berkunjung ke Kedah pada tahun 2023 adalah berpendidikan menengah. Sementara itu, pelawat domestik yang berpendidikan tertiar dan rendah masing-masing merekodkan sebanyak 33.5 peratus dan 13.4 peratus seperti di **Paparan 9**.

Paparan 9: Peratus Sumbangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Sijil Tertinggi Diperoleh, 2022 dan 2023

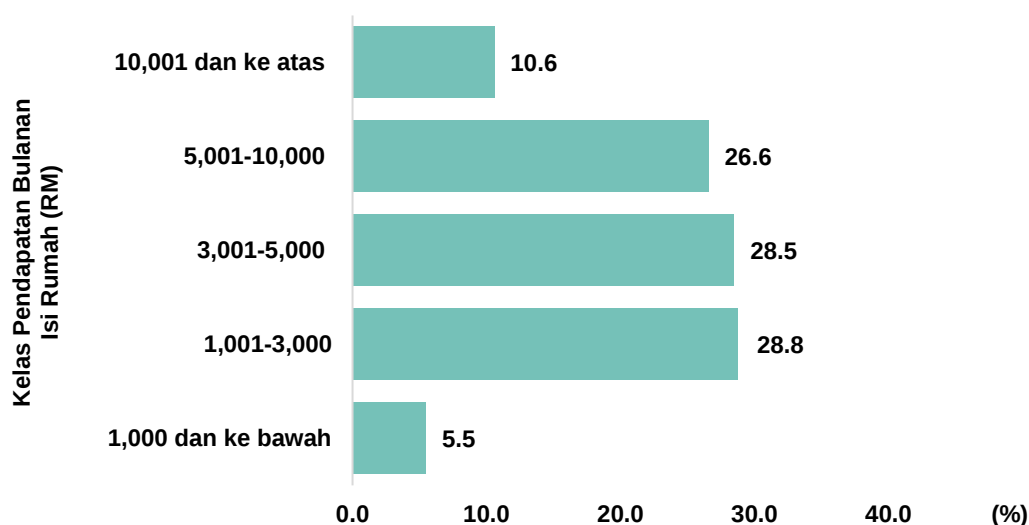

4.4 PELAWAT DOMESTIK MENGIKUT KELAS PENDAPATAN BULANAN ISI RUMAH

Carta 4 menunjukkan peratus sumbangan pelawat domestik yang berkunjung ke Kedah mengikut kelas pendapatan bulanan isi rumah. Pada tahun 2023, pelawat domestik daripada isi rumah yang berpendapatan antara RM1,001 dan RM3,000 sebulan mencatatkan sumbangan tertinggi iaitu 28.8 peratus. Ini diikuti oleh pelawat daripada isi rumah yang berpendapatan RM3,001 hingga RM5,000 sebulan (28.5%) dan RM5,001 hingga RM10,000 sebulan (26.6%).

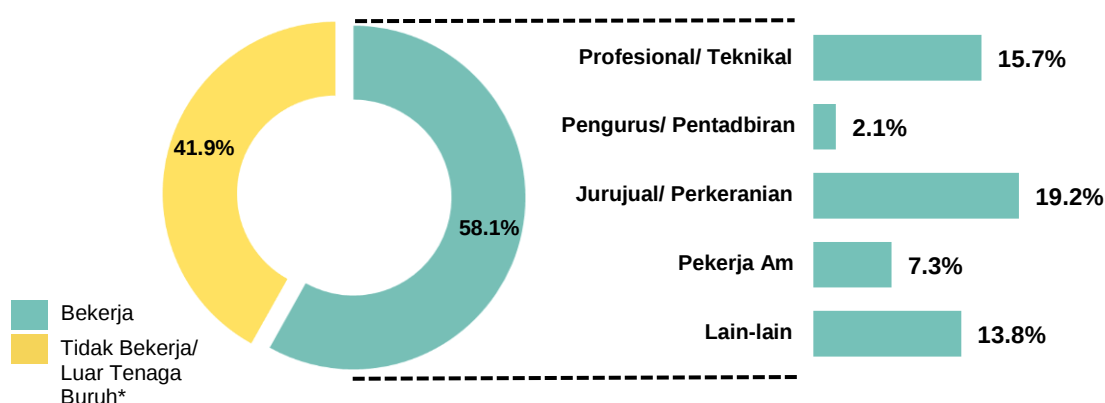
Carta 4: Peratus Sumbangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Kelas Pendapatan Bulanan Isi Rumah, 2023

4.5 PELAWAT DOMESTIK MENGIKUT TARAF PEKERJAAN

Berdasarkan taraf pekerjaan, sebanyak 58.1 peratus pelawat domestik yang berkunjung ke Kedah pada tahun 2023 terdiri daripada mereka yang bekerja, manakala selebihnya tidak bekerja/ luar tenaga buruh (41.9%). Pelawat domestik yang bekerja merangkumi profesional/ teknikal (15.7%), pengurus/ pentadbiran (2.1%), jurujual/ perkeranian (19.2%), pekerja am (7.3%) dan lain-lain (13.8%).

Carta 5: Peratus Sumbangan Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Taraf Pekerjaan, 2023

* Luar Tenaga Buruh (Suri rumah, Pelajar dan Pesara)

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

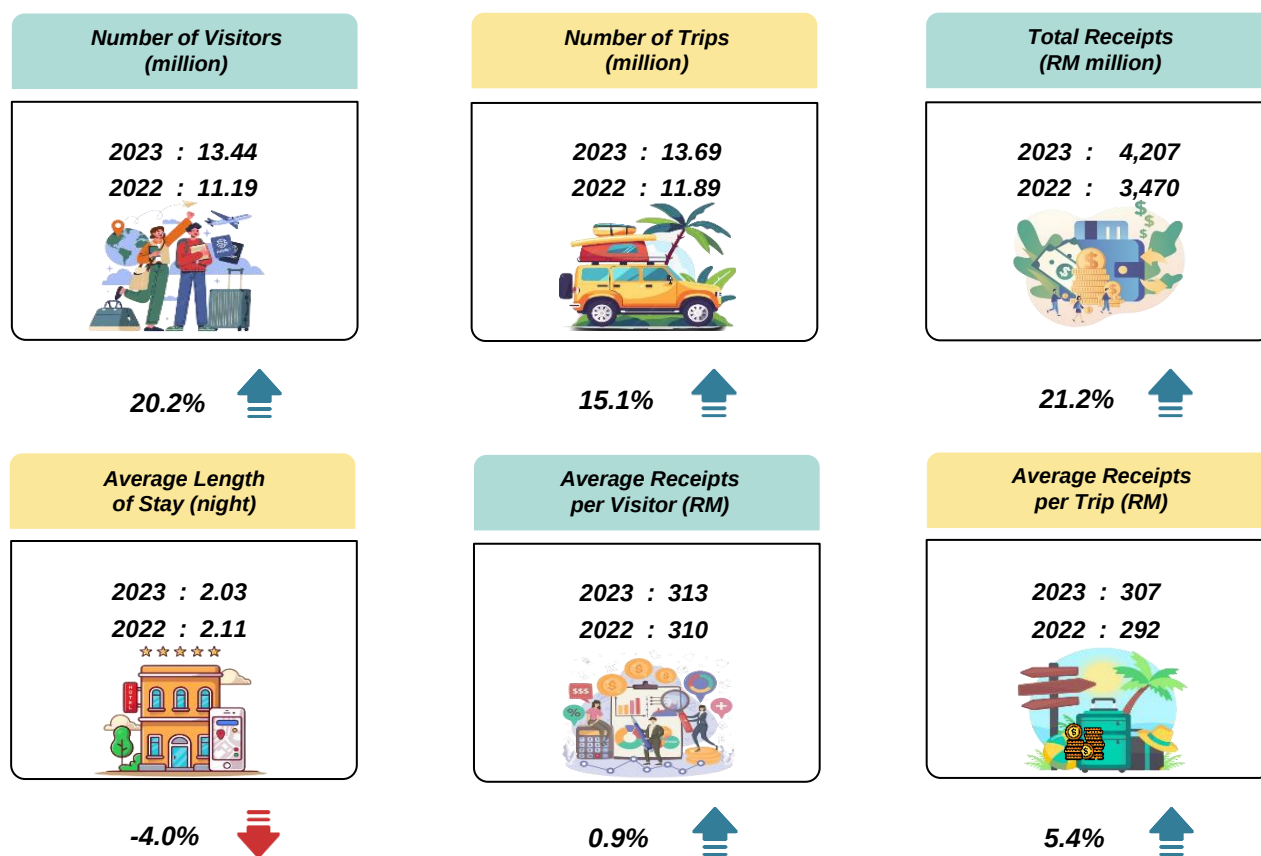
1.0 INTRODUCTION

This publication presents statistics on domestic tourism for Kedah which consists of visitor¹ arrivals, total of domestic tourism receipts, trend of overnight trips to Kedah and social & demographic profiles of domestic visitors. These statistics were findings from the Domestic Tourism Survey (DTS) conducted in 2023.

2.0 PERFORMANCE OF DOMESTIC TOURISM IN KEDAH, 2023

In 2023, the performance of domestic tourism in Kedah experienced a substantial rise in the number of visitor arrivals, and total receipts in line with the increase in trips made by residents of Malaysia due to the impact of the reopening of all the economic activities. The number of domestic visitor arrivals in Kedah increased 20.2 per cent, which registered 13.44 million visitors in 2023 compared 11.19 million visitors in 2022. Meanwhile, the number of trips recorded in 2023 increased to 13.69 million trips as compared to 11.89 million trips in 2022, with an annual growth rate of 15.1 per cent as shown in **Exhibit 1**.

Exhibit 1: Key Statistics of Domestic Tourism in Kedah, 2022 and 2023

¹ This includes the same visitors who did one or more trips during the year.

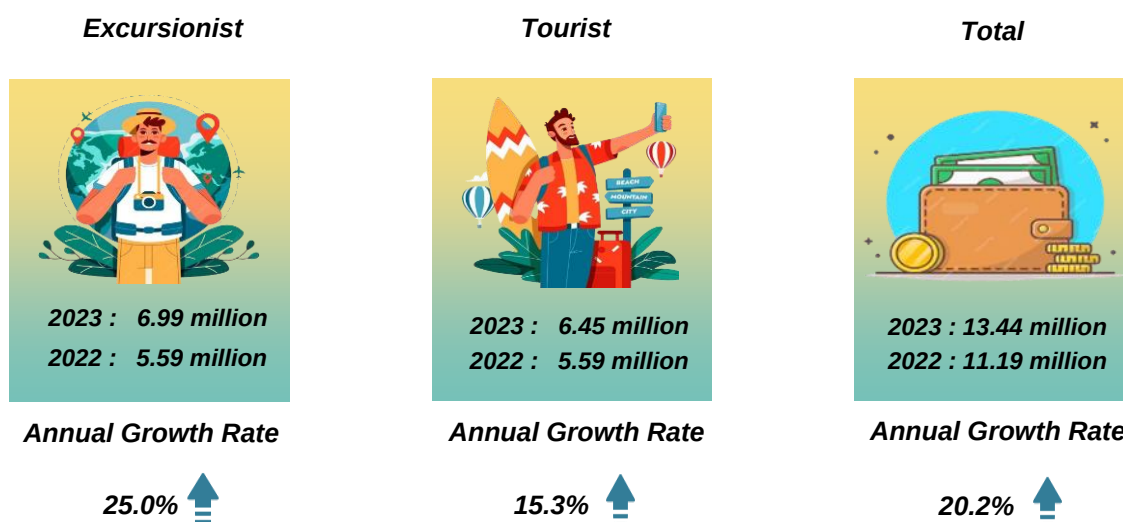
SUMMARY OF FINDINGS

In 2023, Kedah's domestic tourism receipts was RM4.2 billion, increased 21.2 per cent compared to RM3.5 billion in the preceding year. The average receipts per trip in 2023 increased to RM307 as compared to RM292 as recorded in the previous year. Meanwhile, the average length of stay was 2.03 nights compared to 2.11 nights as registered in 2022 (**Exhibit 1**).

2.1 DOMESTIC VISITORS

Domestic visitors consist of excursionists and tourists. The number of domestic visitor arrivals to Kedah in 2023 was attributed by the increase in the number of excursionist, and tourist arrivals. The number of excursionists recorded was 6.99 million persons with an increase of 25.0 per cent as compared to the previous year (2022: 5.59 million persons). The number of tourists to Kedah increased by 15.3 per cent to 6.45 million persons as compared to 5.59 million persons in 2022 as shown in **Exhibit 2**.

Exhibit 2: Number of Domestic Visitors to Kedah by Type of Visitor, 2022 and 2023

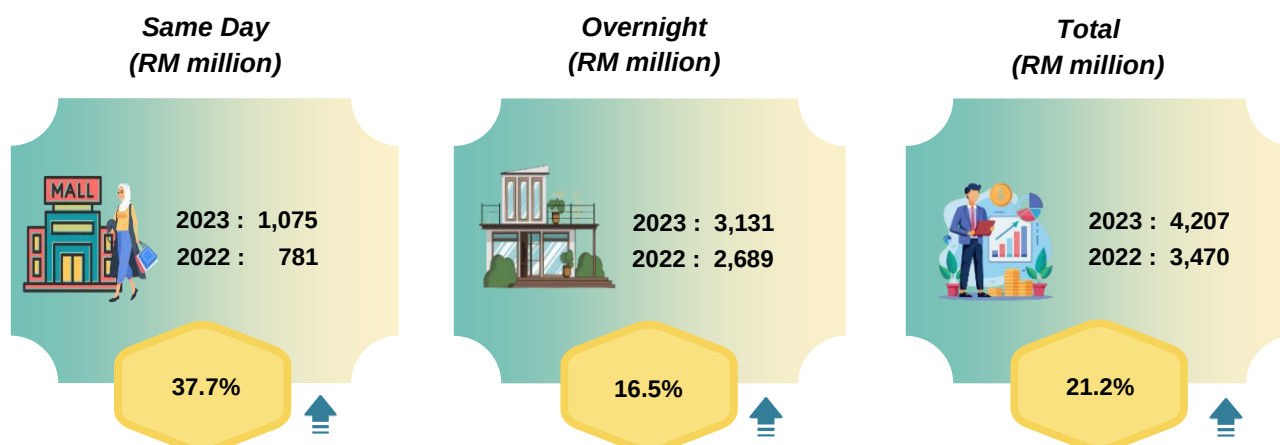
2.2 DOMESTIC TOURISM RECEIPTS

Total receipts for same day trip to Kedah in 2023 recorded RM1.1 billion, with a growth of 37.7 per cent compared to the previous year. Meanwhile, total receipts for overnight trip also increased with a growth rate of 16.5 per cent to register RM3.1 billion (**Exhibit 3**).

SUMMARY OF FINDINGS

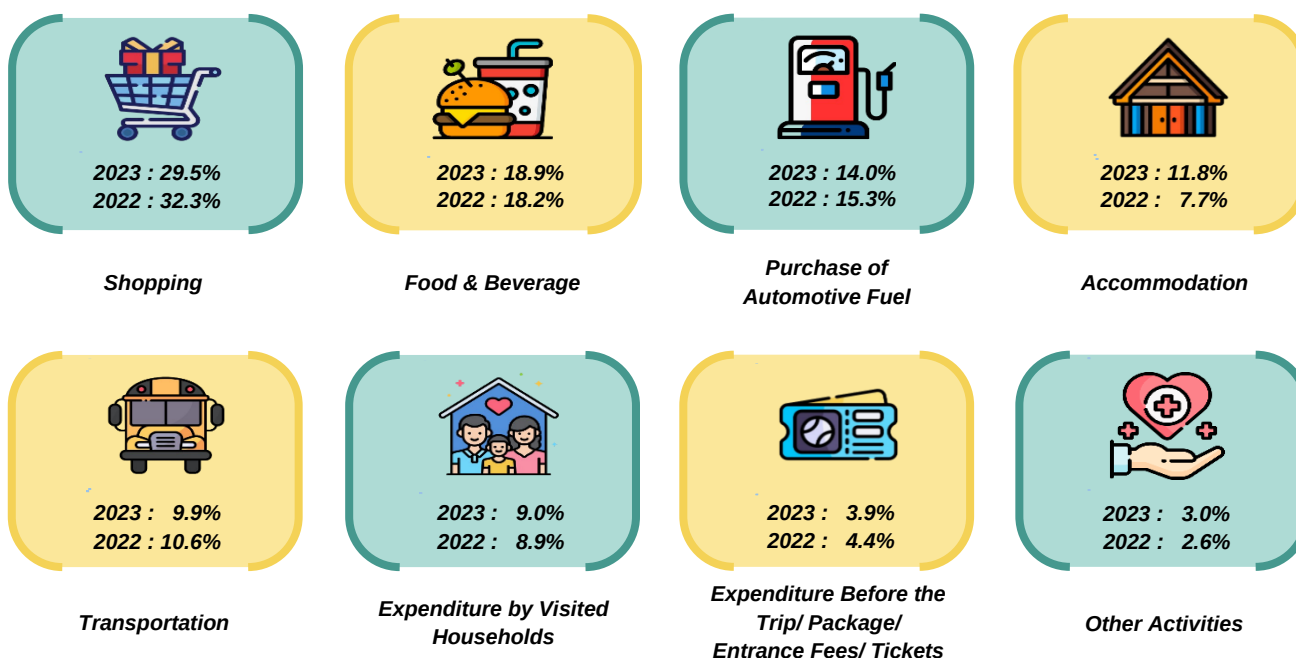

Exhibit 3: Total Receipts by Type of Trip in Kedah, 2022 and 2023

In terms of percentage share of tourism receipts by component in Kedah, shopping registered the highest contribution, which was 29.5 per cent of total receipts (2022: 32.3%). This was followed by food & beverage (18.9%), purchase of automotive fuel (14.0%), and accommodation (11.8%) as shown in **Exhibit 4**.

Exhibit 4: Percentage Share of Tourism Receipts by Component in Kedah, 2022 and 2023

SUMMARY OF FINDINGS

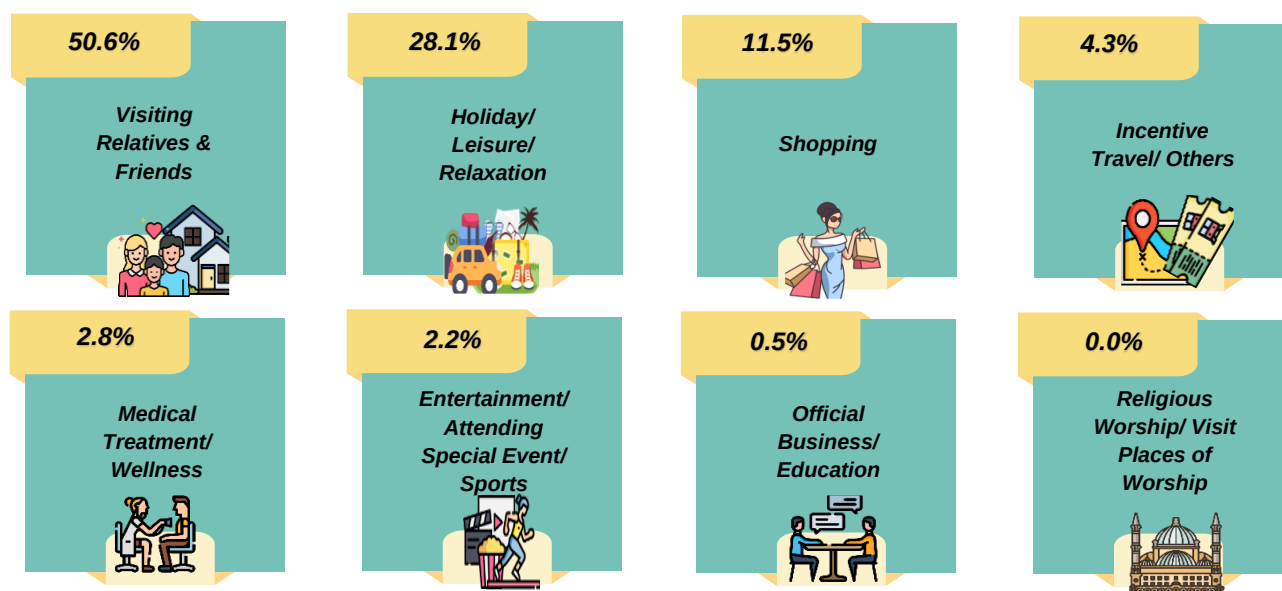
3.0 TREND OF OVERNIGHT TRIP TO KEDAH

This part focuses on the travelling pattern of tourists while visiting Kedah, which consists of purposes of trips, origin state of tourists, main destination visited, mode of transport, and type of accommodation.

3.1 MAIN PURPOSES OF TRIPS

Exhibit 5 shows the main purpose of tourists travelling to Kedah in 2023. Visiting relatives & friends remained as the top purpose of trips with a percentage share of 50.6 per cent of total overnight trips (2022: 63.0%). This was followed by holiday/ leisure/ relaxation (28.1%), and shopping (11.5%).

Exhibit 5: Main Purposes of Trips by Tourists to Kedah, 2023

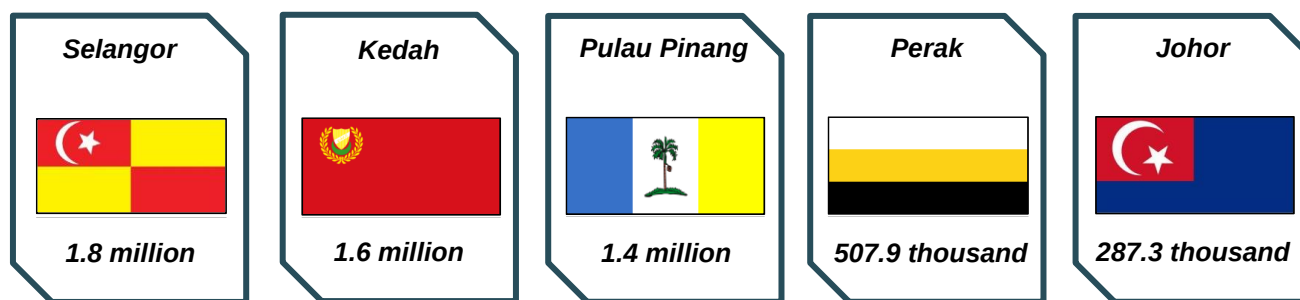

3.2 ORIGIN STATE OF TOURISTS

Exhibit 6 shows the top five origin states of tourists who visited Kedah in 2023. According to the survey, tourists from Selangor were the highest with 1.8 million tourists. This was followed by tourists from Kedah (1.6 million tourists), Pulau Pinang (1.4 million tourists), Perak (0.5 million tourists), and Johor (0.3 million tourists).

Exhibit 6: Top Five Origin States of Tourists to Kedah, 2023

3.3 MAIN DESTINATION VISITED BY TOURISTS IN KEDAH

In 2023, the top five destinations visited by tourists in Kedah were Pantai Cenang, Langkawi Cable Car, Aman Central Mall, Underwater World Langkawi, and Pantai Merdeka as shown in **Exhibit 7**.

Exhibit 7: Top Five Destinations Visited by Tourists in Kedah, 2023

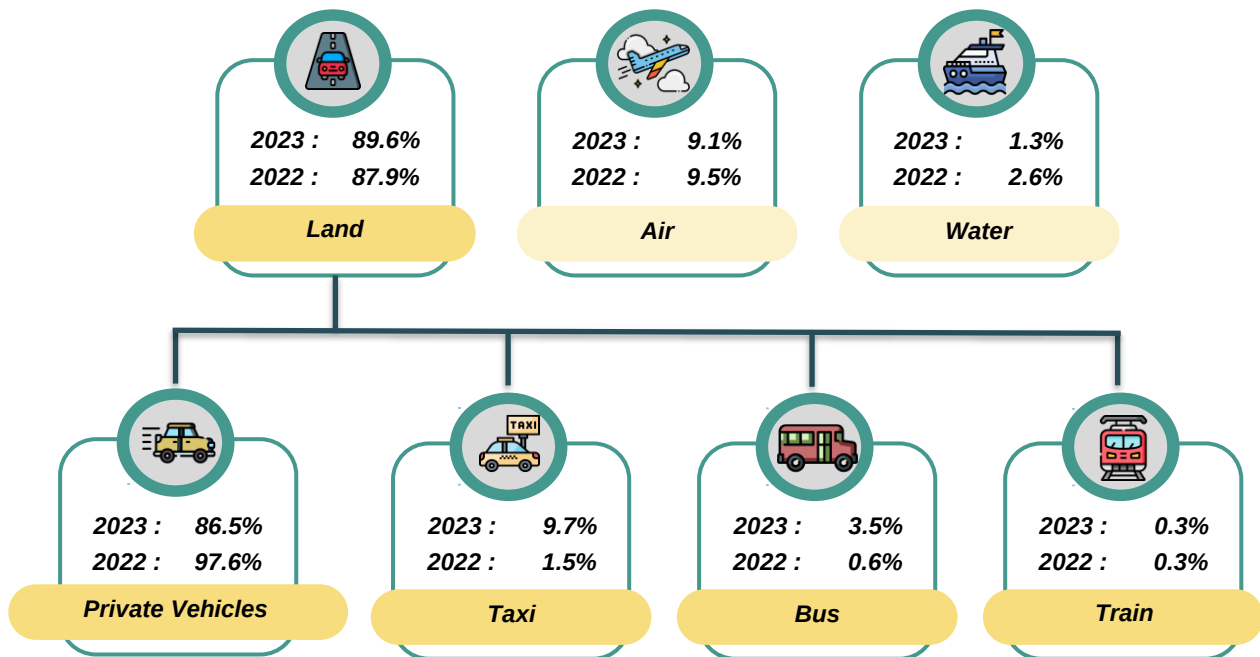
3.4 MODE OF TRANSPORT

Land transport was the main mode of transport used by tourists in travelling to Kedah, which was 89.6 per cent of total trips, followed by air transport (9.1%), and water transport (1.3%). Land transport was dominated by private vehicles with a percentage share of 86.5 per cent. This was followed by taxi (9.7%), bus (3.5%), and train (0.3%) as shown in **Exhibit 8**.

SUMMARY OF FINDINGS

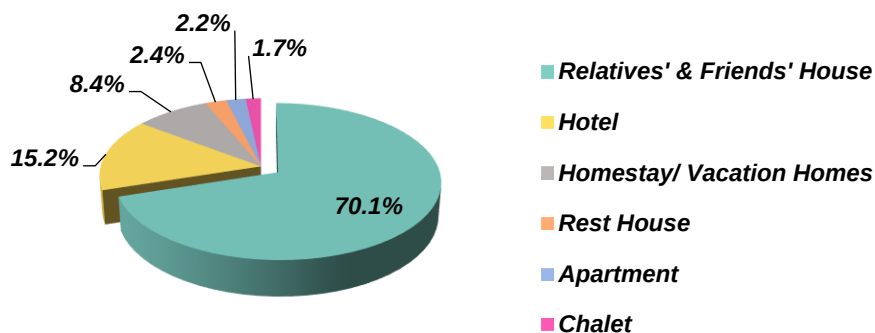
Exhibit 8: Percentage Share of Tourist Arrivals to Kedah by Mode of Transport, 2022 and 2023

3.5 TYPE OF ACCOMMODATION

Unpaid accommodation (relatives' & friends' house) was the most prevalence choice of tourists when visiting Kedah with a contribution of 70.1 per cent and the remaining was paid accommodation (29.9%). In the paid accommodation segment, staying at hotel was the highest (15.2%), followed by homestay/ vacation homes (8.4%), rest house (2.4%), apartment (2.2%), and chalet (1.7%) as shown in **Chart 1**.

Chart 1: Percentage Share of Tourist Arrivals to Kedah by Type of Accommodation, 2023

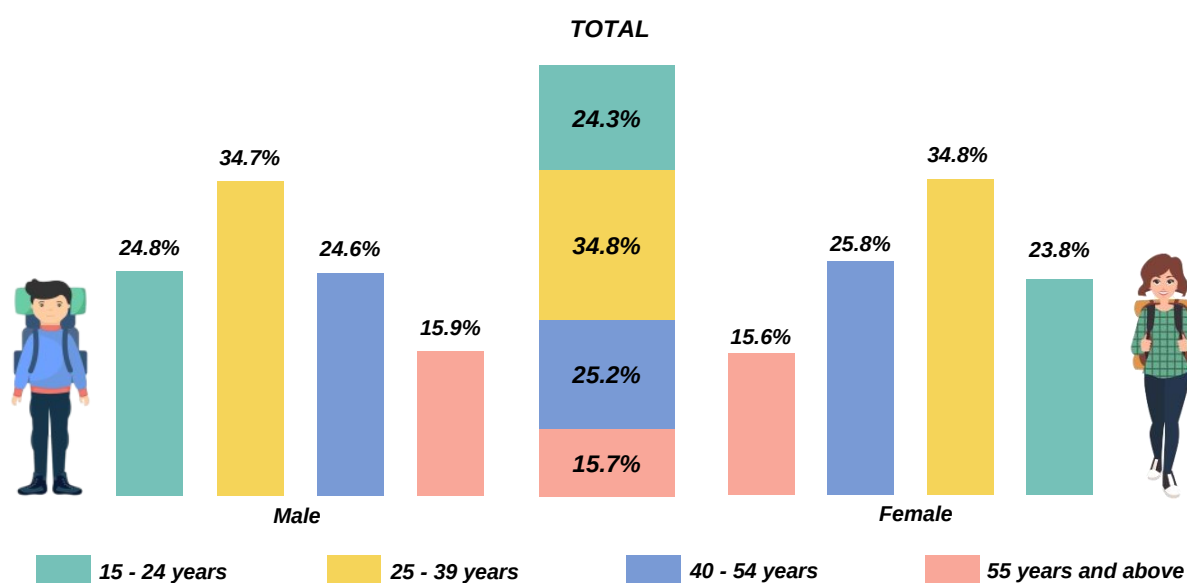
4.0 SOCIAL & DEMOGRAPHIC PROFILES OF DOMESTIC VISITORS

Social & demographic profiles comprise of information on domestic visitors who travelled to Kedah by sex and age group, ethnic group, highest certificate obtained, monthly household income class, and employment status.

4.1 DOMESTIC VISITORS BY SEX AND AGE GROUP

In 2023, most of the domestic visitors received by Kedah were from the age group of 25 to 39 years, representing 34.8 per cent of the total domestic visitors (**Chart 2**). This was followed by domestic visitors aged 40 to 54 years (25.2%), and 15 to 24 years (24.3%). In terms of sex, female domestic visitors aged 25 to 39 years recorded the highest share at 34.8 per cent as compared to male in the same age group (34.7%).

Chart 2: Percentage Share of Domestic Visitors to Kedah by Sex and Age Group, 2023

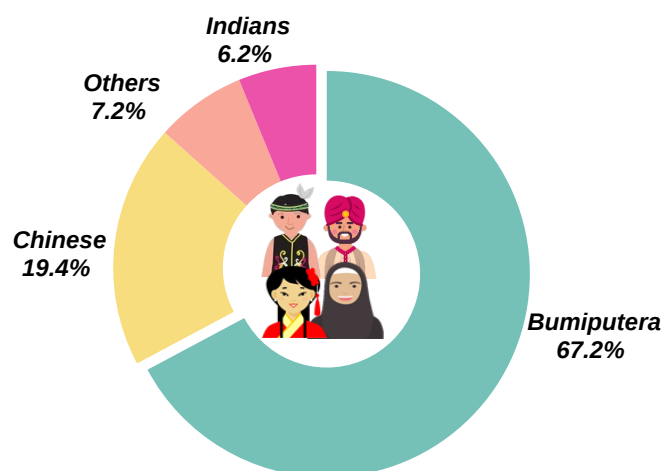
4.2 DOMESTIC VISITORS BY ETHNIC GROUP

In terms of the ethnic group for domestic visitors, Bumiputera recorded the highest percentage share at 67.2 per cent in 2023. This was followed by Chinese (19.4%), and Indians (6.2%) ethnics as shown in **Chart 3**.

SUMMARY OF FINDINGS

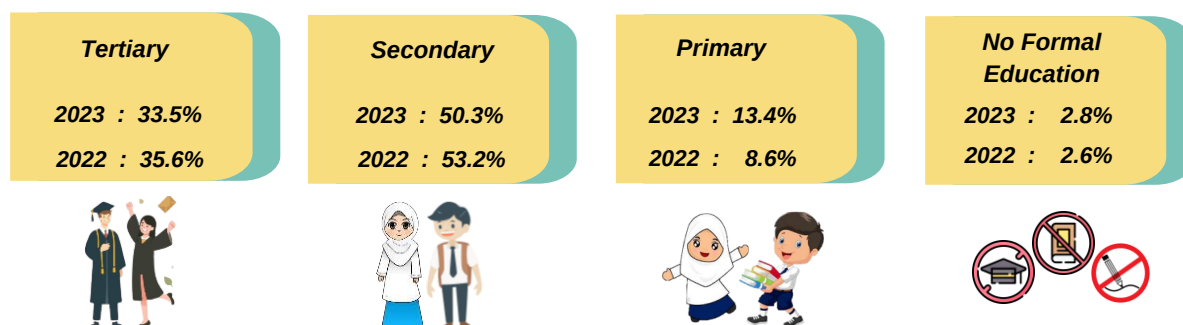
Chart 3: Percentage Share of Domestic Visitors to Kedah by Ethnic Group, 2023

4.3 DOMESTIC VISITORS BY HIGHEST CERTIFICATE OBTAINED

A total of 50.3 per cent of the domestic visitors who travelled to Kedah in 2023 attained secondary education. Meanwhile, domestic visitors with tertiary, and primary education recorded 33.5 per cent, and 13.4 per cent, respectively as shown in **Exhibit 9**.

Exhibit 9: Percentage Share of Domestic Visitors to Kedah by Highest Certificate Obtained, 2022 and 2023

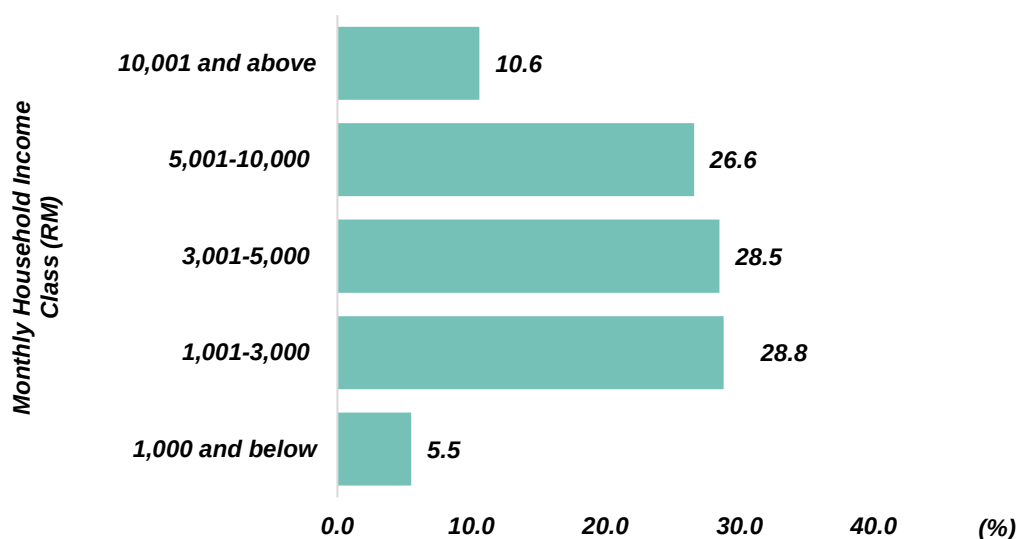

4.4 DOMESTIC VISITORS BY MONTHLY HOUSEHOLD INCOME CLASS

Chart 4 shows the percentage share of domestic visitors who travelled to Kedah by monthly household income class. In 2023, domestic visitors with household income class earning between RM1,001 and RM3,000 per month recorded the highest share with 28.8 per cent. This was followed by visitors with household income class of RM3,001 to RM5,000 per month (28.5%), and RM5,001 to RM10,000 per month (26.6%).

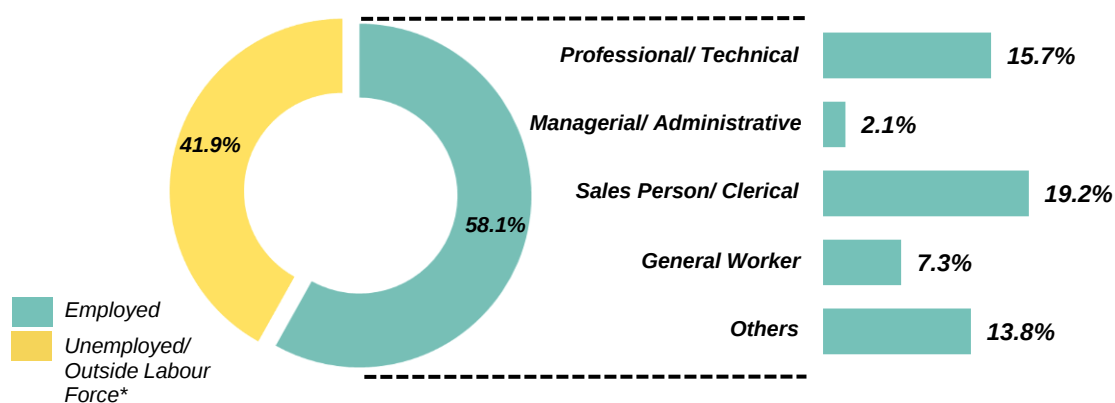
Chart 4: Percentage Share of Domestic Visitors to Kedah by Monthly Household Income Class, 2023

4.5 DOMESTIC VISITORS BY EMPLOYMENT STATUS

Referring to employment status, a total of 58.1 per cent of the domestic visitors who visited Kedah in 2023 consisted of those who were employed, while the remaining were unemployed/ outside labour force (41.9%). The employed domestic visitors comprised of professional/ technical (15.7%), managerial/ administrative (2.1%), sales person/ clerical (19.2%), general worker (7.3%), and others (13.8%).

Chart 5: Percentage Share of Domestic Visitors to Kedah by Employment Status, 2023

* Outside Labour Force (Housewife, Student and Retiree)

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

BAHAGIAN *PART* 2

JADUAL STATISTIK *STATISTICAL TABLES*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 1: Statistik Penting Pelancongan Domestik di Kedah, 2017 - 2023

Table 1: Key Statistics of Domestic Tourism in Kedah, 2017 - 2023

Statistik Penting <i>Key Statistics</i>	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jumlah Terimaan (RM juta) <i>Total Receipts (RM million)</i>	4,471	4,724	5,208	2,273	842	3,470	4,207
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		5.66	10.24	-56.36	-62.94	311.99	21.23
Pelawat Domestik ('000) <i>Domestic Visitors ('000)</i>	13,305	14,480	14,831	10,108	4,023	11,186	13,444
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		8.84	2.42	-31.85	-60.20	178.06	20.18
Perjalanan Pelancongan Domestik ('000) <i>Domestic Tourism Trips ('000)</i>	17,170	19,648	19,500	10,362	4,241	11,894	13,687
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		14.44	-0.75	-46.86	-59.07	180.48	15.07
Purata Terimaan per Kapita (RM) <i>Average Receipts per Capita (RM)</i>	336	326	351	225	209	310	313
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		-2.92	7.63	-35.97	-6.89	48.17	0.87
Purata Terimaan per Perjalanan (RM) <i>Average Receipts per Trip (RM)</i>	260	240	267	219	199	292	307
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		-7.67	11.07	-17.88	-9.45	46.89	5.35
Purata Bilangan Hari Menginap <i>Average Length of Stay</i>	2.13	2.29	2.31	1.97	1.96	2.11	2.03
Kadar Pertumbuhan Tahunan (%) <i>Annual Growth Rate (%)</i>		7.36	0.87	-14.55	-0.40	7.63	-4.02

Jadual 2: Bilangan Pelawat Domestik mengikut Jenis Pelawat ke Kedah, 2022 dan 2023*Table 2: Number of Domestic Visitors by Type of Visitors to Kedah, 2022 and 2023*

Jenis Pelawat <i>Type of Visitor</i>	2022		2023	
	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>	('000)	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>	('000)
Jumlah <i>Total</i>	100.0	11,186	100.0	13,444
Pelawat Harian <i>Excursionist</i>	50.0	5,592	52.0	6,992
Pelancong <i>Tourist</i>	50.0	5,595	48.0	6,452

Jadual 3: Bilangan Perjalanan Pelancongan Domestik ke Kedah, 2022 dan 2023*Table 3: Number of Domestic Tourism Trips to Kedah, 2022 and 2023*

Perjalanan Pelancongan Domestik <i>Domestic Tourism Trip</i>	2022		2023	
	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>	('000)	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>	('000)
Jumlah <i>Total</i>	100.0	11,894	100.0	13,687
Perjalanan Harian <i>Same Day Trip</i>	50.6	6,022	52.4	7,172
Perjalanan Bermalam <i>Overnight Trip</i>	49.4	5,872	47.6	6,515

Jadual 4: Terimaan Pelancongan Domestik mengikut Jenis Perjalanan di Kedah, 2022 dan 2023
Table 4: Receipts of Domestic Tourism by Type of Trip in Kedah, 2022 and 2023

Terimaan Receipts	2022		2023	
	Peratus Sumbangan Percentage Share (%)	(RM juta/ million)	Peratus Sumbangan Percentage Share (%)	(RM juta/ million)
Jumlah/ Total	100.0	3,470	100.0	4,207
Terimaan Harian/ Same Day Receipts	22.5	781	25.6	1,075
Terimaan Bermalam/ Overnight Receipts	77.5	2,689	74.4	3,131
		(RM)		(RM)
Jumlah/ Total				
Purata Terimaan Harian per Perjalanan Average Same Day Receipts per Trip		130		150
Purata Terimaan Bermalam per Perjalanan Average Overnight Receipts per Trip		458		481

Jadual 5: Bilangan Perjalanan Pelancongan Domestik mengikut Jenis Perjalanan ke Kedah, 2022 dan 2023
Table 5: Number of Domestic Tourism Trips by Type of Trip to Kedah, 2022 and 2023

Jenis Perjalanan Type of Trip	2022	2023
	('000)	
Jumlah Perjalanan/ Total Trips	11,894	13,687
Individu/ Individual	2,717	2,466
Perjalanan Harian/ Same Day Trip	1,626	1,288
Perjalanan Bermalam/ Overnight Trip	1,091	1,177
Bersama Keluarga/ With Family	9,178	11,222
Perjalanan Harian/ Same Day Trip	4,397	5,884
Perjalanan Bermalam/ Overnight Trip	4,781	5,337

Jadual 6: Purata Bilangan Hari Menginap bagi Pelancong ke Kedah, 2022 dan 2023
Table 6: Average Length of Stay of Tourists to Kedah, 2022 and 2023

	2022	2023
Purata Bilangan Hari Menginap Average Length of Stay	2.11	2.03
Perjalanan Bermalam ('000) Overnight Trip	5,872	6,515
Bilangan Malam ('000) No. of Nights	12,402	13,207

Jadual 7: Jumlah Terimaan daripada Pelawat Domestik ke Kedah mengikut Komponen, 2022 dan 2023
Table 7: Total Receipts from Domestic Visitors to Kedah by Component, 2022 and 2023

Komponen <i>Component</i>	2022	2023	2022	2023
	Jumlah Terimaan <i>Total Receipts</i> (RM '000)		Peratus Sumbangan <i>Percentage Share</i> (%)	
A. Perbelanjaan oleh pelawat <i>Expenditure by visitors</i>	3,161,409	3,826,890	91.1	91.0
Membeli-belah <i>Shopping</i>	1,120,773	1,239,688	32.3	29.5
Pembelian bahan api kenderaan <i>Purchase of automotive fuel</i>	529,885	590,600	15.3	14.0
Pengangkutan <i>Transportation</i>	368,103	414,830	10.6	9.9
Makanan & minuman <i>Food & beverage</i>	632,656	793,909	18.2	18.9
Penginapan <i>Accommodation</i>	265,960	497,519	7.7	11.8
Perbelanjaan sebelum perjalanan/ pakej/ bayaran masuk/ tiket <i>Expenditure before the trip/ package/ entrance fees/ tickets</i>	153,901	164,249	4.4	3.9
Aktiviti-aktiviti lain <i>Other activities</i>	90,130	126,095	2.6	3.0
B. Perbelanjaan oleh isi rumah yang dilawati <i>Expenditure by visited households</i>	308,413	379,729	8.9	9.0
Jumlah Terimaan (A+B) <i>Total Receipts (A+B)</i>	3,469,823	4,206,619	100.0	100.0

Jadual 8: Perjalanan Pelancongan Domestik ke Kedah mengikut Tujuan Utama, 2023

Table 8: Domestic Tourism Trips to Kedah by Main Purposes of Visit, 2023

Pelawat Domestik <i>Domestic Visitors</i>	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>	Pelancong <i>Tourists</i>	Peratus Sumbangan <i>Percentage Share (%)</i>
Melawat saudara-mara & rakan <i>Visiting relatives & friends</i>	45.2	Melawat saudara-mara & rakan <i>Visiting relatives & friends</i>	50.6
Membeli-belah <i>Shopping</i>	27.0	Percutian/ mengisi masa lapang/ berehat <i>Holiday/ leisure/ relaxation</i>	28.1
Percutian/ mengisi masa lapang/ berehat <i>Holiday/ leisure/ relaxation</i>	14.2	Membeli-belah <i>Shopping</i>	11.5
Perjalanan insentif/ lain-lain <i>Incentive travel/ others</i>	7.0	Perjalanan insentif/ lain-lain <i>Incentive travel/ others</i>	4.3
Rawatan perubatan/ penjagaan diri <i>Medical treatment/ wellness</i>	3.3	Rawatan perubatan/ penjagaan diri <i>Medical treatment/ wellness</i>	2.8
Hiburan/ menghadiri acara khas/ sukan <i>Entertainment/ attending special event/ sports</i>	2.8	Hiburan/ menghadiri acara khas/ sukan <i>Entertainment/ attending special event/ sports</i>	2.2
Urusan rasmi/ perniagaan/ pendidikan <i>Official business/ business/ education</i>	0.5	Urusan rasmi/ perniagaan/ pendidikan <i>Official business/ business/ education</i>	0.5
Amal ibadat/ melawat rumah ibadat <i>Religious worship/ visit places of worship</i>	0.0	Amal ibadat/ melawat rumah ibadat <i>Religious worship/ visit places of worship</i>	0.0
Jumlah <i>Total</i>	100.00		100.00

Jadual 9: Lima Destinasi Tumpuan Pelawat Domestik dan Pelancong ke Kedah, 2022 dan 2023

Table 9: Top Five Destinations Most Visited by Domestic Visitors and Tourists to Kedah, 2022 and 2023

Pelawat Domestik <i>Domestic Visitors</i>		Pelancong <i>Tourists</i>	
2022	2023	2022	2023
Pantai Cenang	Pantai Cenang	Pantai Cenang	Pantai Cenang
Aman Central Mall	Aman Central Mall	Air Terjun Telaga Tujuh	Langkawi Cable Car
Kompleks Pekan Rabu	Langkawi Cable Car	Aman Central Mall	Aman Central Mall
Air Terjun Telaga Tujuh	National Art Gallery	Tasik Dayang Bunting	Underwater World Langkawi
Alor Star Mall	Pantai Merdeka	Panorama Langkawi	Pantai Merdeka

Jadual 11: Taburan Peratus Pelawat Domestik Berkunjung ke Kedah mengikut Mod Pengangkutan, 2022 dan 2023

Table 11: Percentage Distribution of Domestic Visitor Arrivals to Kedah by Mode of Transport, 2022 and 2023

Mod Pengangkutan Mode of Transport	2022			2023		
	Pelawat Visitors	Pelawat Harian Excursionists	Pelancong Tourists	Pelawat Visitors	Pelawat Harian Excursionists	Pelancong Tourists
	(%)					
Jumlah/ Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Udara/ Air	4.8	-	9.5	4.3	-	9.1
Air/ Water	1.3	-	2.6	0.6	0.1	1.3
Darat/ Land	93.9	100.0	87.9	95.1	99.9	89.6
Kenderaan persendirian Private vehicles	98.5	99.3	97.6	90.8	94.0	86.5
Teksi/ Taxi	1.1	0.7	1.5	6.7	4.4	9.7
Bas/ Bus	0.2	-	0.6	2.3	1.4	3.5
Kereta api/ Train	0.2	-	0.3	0.2	0.2	0.3

Jadual 12: Taburan Peratus Pelancong Berkunjung ke Kedah mengikut Jenis Penginapan, 2022 dan 2023

Table 12: Percentage Distribution of Tourist Arrivals to Kedah by Types of Accommodation, 2022 and 2023

Jenis Penginapan Type of Accommodation	2022	2023
	Peratus/ Percentage (%)	
	(%)	
Jumlah/ Total	100.0	100.0
Rumah saudara-mara & rakan Relatives' & friends' house	78.5	70.1
Hotel/ Hotel	13.8	15.2
Chalet/ Chalet	1.9	1.7
Apartmen/ Apartment	2.4	2.2
Inap desa/ Rumah percutian Homestay/ Vacation homes	2.1	8.4
Rumah rehat/ Rest house	1.3	2.4

Jadual 13: Profil Sosial & Demografi Pelawat Domestik ke Kedah, 2022 dan 2023
Table 13: Social & Demographic Profiles of Domestic Visitors to Kedah, 2022 and 2023

Jantina Sex	Kumpulan Umur Age Group	2022	2023
		Peratus/ Percentage (%)	
Jumlah/ Total			
	Jumlah/ Total	100.0	100.0
	15 - 24	24.2	24.3
	25 - 39	35.9	34.8
	40 - 54	24.0	25.2
	≥ 55	15.9	15.7
Lelaki/ Male			
	Jumlah/ Total	100.0	100.0
	15 - 24	25.0	24.8
	25 - 39	38.7	34.7
	40 - 54	22.1	24.6
	≥ 55	14.2	15.9
Perempuan/ Female			
	Jumlah/ Total	100.0	100.0
	15 - 24	23.4	23.8
	25 - 39	32.8	34.8
	40 - 54	26.1	25.8
	≥ 55	17.7	15.6

	Kumpulan Etnik Ethnic Group	2022	2023
		Peratus/ Percentage (%)	
Jumlah/ Total		100.0	100.0
	Bumiputera/ Bumiputera	71.4	67.2
	Cina/ Chinese	18.5	19.4
	India/ Indians	7.2	6.2
	Lain-Lain/ Others	2.9	7.2

	Sijil Tertinggi Diperoleh Highest Certificate Obtained	2022	2023
		Peratus/ Percentage (%)	
Jumlah/ Total		100.0	100.0
	Tertiari/ Tertiary	35.6	33.5
	Menengah/ Secondary	53.2	50.3
	Rendah/ Primary	8.6	13.4
	Tiada pendidikan rasmi No formal education	2.6	2.8

Jadual 13: Profil Sosial & Demografi Pelawat Domestik ke Kedah, 2022 dan 2023 (samb.)

Table 13: Social & Demographic Profiles of Domestic Visitors to Kedah, 2022 and 2023 (cont'd.)

Pendapatan Bulanan Isi Rumah (RM) <i>Monthly Household Income</i>	2022	2023
	Peratus/ Percentage (%)	Peratus/ Percentage (%)
Jumlah/ Total	100.0	100.0
≤ 1,000	2.8	5.5
1,001 - 3,000	34.7	28.8
3,001 - 5,000	27.1	28.5
5,001 - 10,000	25.8	26.6
≥ 10,001	9.6	10.6

Taraf Pekerjaan <i>Status of Employment</i>	2022	2023
	Peratus/ Percentage (%)	Peratus/ Percentage (%)
Jumlah/ Total	100.0	100.0
Kategori Pekerjaan <i>Category of Occupancy</i>	60.4	58.1
Profesional/ teknikal <i>Professional/ technical</i>	15.9	15.7
Pengurusan/ pentadbiran <i>Managerial/ administrative</i>	3.4	2.1
Jurujuwal/ perkeranian <i>Sales person/ clerical</i>	20.9	19.2
Pekerja am <i>General worker</i>	5.6	7.3
Lain-lain <i>Others</i>	14.6	13.8
Tidak bekerja/ luar tenaga buruh <i>Unemployed/ outside labour force</i>	39.6	41.9
Tidak bekerja <i>Unemployed</i>	6.9	6.6
Pesara <i>Retiree</i>	4.4	4.2
Pelajar <i>Student</i>	9.8	13.4
Suri rumah <i>Housewife</i>	18.5	17.7

Jadual 14: Bilangan Hotel dan Bilik di Kedah mengikut Penarafan Bintang, 2023*Table 14: Number of Hotel and Room in Kedah by Star Rating, 2023*

Penarafan Rating	Hotel Hotel	Bilik Room
5-Bintang/ 5-Star	9	1,587
4-Bintang/ 4-Star	13	2,396
3-Bintang/ 3-Star	20	2,882
2-Bintang/ 2-Star	21	1,733
1-Bintang/ 1-Star	5	237
3 Orkid/ 3 Orchid	2	41
2 Orkid/ 2 Orchid	3	123
1 Orkid/ 1 Orchid	3	101
<i>Unrated</i>	99	4,054
Jumlah/ Total	175	13,154

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC)*Source: National Property Information Centre (NAPIC)***Jadual 15: Bilangan Hotel dan Bilik di Kedah mengikut Lokasi, 2023***Table 15: Number of Hotel and Room in Kedah by Location, 2023*

Lokasi Location	Hotel Hotel	Bilik Room
Bandar/ Pekan/ City/ Town	91	7,330
Pantai/ Beach	69	5,023
Gunung/ Hill	5	264
Lain-lain/ Others	10	537
Jumlah/ Total	175	13,154

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC)*Source: National Property Information Centre (NAPIC)*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

BAHAGIAN *PART* 3

NOTA TEKNIKAL *TECHNICAL NOTES*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Pendahuluan	Penyediaan penganggaran data pelancongan domestik di peringkat negeri adalah berdasarkan maklumat yang diperoleh daripada Survei Pelancongan Domestik (DTS).
Objektif survei	Objektif utama DTS ialah untuk mengumpul maklumat berkaitan profil serta corak perbelanjaan pelancongan domestik. Maklumat yang diperoleh digunakan untuk membantu kerajaan dalam merancang dan menggubal dasar pelancongan negara. Data yang dikumpul juga adalah bertujuan untuk: a) Memberi input kepada penyusunan Akaun Satelit Pelancongan (TSA) yang dibangunkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia; dan b) Memenuhi permintaan data daripada agensi-agensi berkaitan industri pelancongan.
Metodologi survei	DTS dijalankan melalui kaedah temuramah secara bersemuka dengan responden. Dalam tempoh survei, penemuramah yang terlatih akan melawat isi rumah di tempat kediaman terpilih untuk mengumpulkan maklumat pelancongan domestik termasuk butiran profil sosio demografi semua ahli isi rumah. Semakan kualiti dijalankan dengan mengadakan lawatan semula bagi isi rumah terpilih untuk memastikan borang soal selidik lengkap diisi.
Data yang dipungut	Soal selidik telah direka bentuk bagi membolehkan pengumpulan data yang berkaitan profil sosial & demografi dan maklumat terperinci berkaitan ciri-ciri ekonomi pelawat domestik. Semua ahli isi rumah ditanya berkaitan maklumat berikut: a) perhubungan dengan ketua isi rumah; b) jantina; c) umur; d) kumpulan etnik dan kewarganegaraan; e) sijil tertinggi diperoleh; dan f) taraf pekerjaan.

NOTA TEKNIKAL

Soalan-soalan berikut turut disoal bagi ahli isi rumah yang melakukan perjalanan pelancongan domestik:

- a) Jenis perjalanan;
 - i. Perjalanan harian; dan
 - ii. Perjalanan bermalam.
- b) Pendapatan bulanan;
- c) Bilangan hari bagi setiap perjalanan bermalam;
- d) Destinasi utama;
- e) Tujuan utama;
- f) Aktiviti utama; dan
- g) Perbelanjaan perjalanan pelancongan.

Tempoh rujukan

Pengumpulan data dibuat secara bulanan dari bulan Januari hingga Disember pada tahun rujukan. Maklumat yang dikumpulkan merujuk kepada bulan semasa.

Skop dan liputan

DTS meliputi kawasan bandar dan luar bandar bagi negeri-negeri di Malaysia.

Survei ini meliputi residen yang tinggal di tempat kediaman persendirian dan tidak termasuk mereka yang tinggal di institusi-institusi seperti hotel, asrama, hospital, penjara, berek tentera dan rumah tumpangan.

Bagi tujuan pelaporan, hanya maklumat lengkap residen yang berumur 15 tahun dan ke atas yang ada melakukan perjalanan pelancongan domestik dipungut.

Tempat kediaman

Ditakrifkan sebagai sebarang jenis tempat tertutup yang bebas dan berasingan yang dibina tempat kediaman sebagai (atau dijadikan) rumah untuk kediaman. Unit sampel terakhir dalam survei ini ialah tempat kediaman dan hanya tempat kediaman persendirian dijadikan sampel.

Isi rumah

Isi rumah ditakrifkan sebagai seorang atau sekumpulan orang yang bersaudara atau tidak bersaudara yang biasanya tinggal bersama dan membuat peruntukan yang sama untuk makanan dan keperluan-keperluan hidup lain.

Rangka pensampelan

Rangka pensampelan bagi DTS adalah berdasarkan Rangka Pensampelan Isi Rumah Kebangsaan (RPIK) yang terdiri daripada Blok Penghitungan (BP) yang diwujudkan untuk Banci Penduduk dan Perumahan. BP ialah suatu kawasan muka bumi yang diwujudkan secara rekaan dan biasanya mempunyai sempadan tertentu. Secara purata, setiap BP mempunyai dalam lingkungan 80 hingga 120 buah tempat kediaman. Pada amnya, kesemua BP dibentuk di dalam lingkungan sempadan yang diwartakan iaitu di dalam negeri, mukim atau pihak berkuasa tempatan.

BP dalam rangka pensampelan juga dikelaskan mengikut kawasan bandar dan luar bandar. Kawasan bandar sebagaimana ditakrifkan dalam Banci Penduduk dan Perumahan ialah kawasan yang diwartakan serta kawasan tepubina yang bersempadan dengannya dan gabungan kedua-dua kawasan ini mempunyai penduduk seramai 10,000 atau lebih. Kawasan tepubina didefinisikan sebagai kawasan yang terletak bersebelahan kawasan yang diwartakan dan mempunyai sekurang-kurangnya 60 peratus penduduk (berumur 15 tahun dan ke atas) yang terlibat dalam aktiviti bukan pertanian.

Reka bentuk pensampelan

Reka bentuk pensampelan berstrata dua peringkat telah digunakan iaitu:

- Strata utama - Negeri-negeri di Malaysia
- Strata kedua - Bandar dan luar bandar

Saiz sampel

Unit pensampelan peringkat pertama ialah BP, sementara unit peringkat kedua ialah tempat kediaman (TK) di dalam BP tersebut. TK terpilih meliputi kesemua isi rumah dan orang yang tinggal di dalamnya. Di setiap peringkat pemilihan, unit-unit telah dipilih menggunakan kaedah sistematik supaya setiap BP dan TK mempunyai kebarangkalian yang sama untuk terpilih.

Saiz sampel yang diperlukan ditentukan berdasarkan reliabiliti (seperti aras keyakinan, varian dan kadar respon) data survei lepas. *Variable of selection* yang digunakan dalam pengiraan saiz sampel ialah purata perbelanjaan pelancongan domestik. Nilai ralat piawai relatif (RSE) pula ditetapkan 4 hingga 10 peratus setiap strata (negeri

NOTA TEKNIKAL

dan bandar/ luar bandar).

Sebanyak 2,809 BP telah terpilih dan bilangan TK yang perlu diliputi pula adalah sebanyak 22,472 TK. Seterusnya, BP-BP tersebut diagihkan secara seragam pada setiap bulan untuk memudahkan kerja lapangan/ logistik.

Bilangan saiz sampel terpilih untuk DTS 2023 adalah seperti di Jadual 1.

Jadual 1: Saiz Sampel DTS Mengikut Negeri, 2023

Negeri	Saiz Sampel	
	BP	TK
Johor	244	1,952
Kedah	221	1,768
Kelantan	178	1,424
Melaka	173	1,384
Negeri Sembilan	164	1,312
Pahang	216	1,728
Pulau Pinang	204	1,632
Perak	231	1,848
Perlis	101	808
Selangor	255	2,040
Terengganu	132	1,056
Sabah	236	1,888
Sarawak	220	1,760
W.P. Kuala Lumpur	140	1,120
W.P. Labuan	49	392
W.P. Putrajaya	45	360
Total	2,809	22,472

Prosedur menganggar

Teknik anggaran nisbah bergabung (*adjusted weight*¹ dan faktor penduduk²) digunakan untuk mendapatkan anggaran sesuatu ciri tertentu bagi populasi survei. Faktor penduduk menggunakan

¹ Dalam rekabentuk pensampelan berperingkat, saiz sampel adalah pembolehubah rawak dan jumlah agregat yang dianggar daripada survei boleh menghasilkan ralat pensampelan yang tinggi. Wajaran *external* digunakan untuk meminimalkan ralat pensampelan. Bagi DTS, wajaran *external* yang digunakan ialah faktor penduduk. Faktor penduduk diperoleh melalui anggaran terkini jumlah penduduk di mana ianya digunakan untuk mengubahsuai kadar dan nisbah yang dianggarkan daripada survei.

² Dalam rekabentuk pensampelan berperingkat, saiz sampel adalah pembolehubah rawak dan jumlah agregat yang dianggar daripada survei boleh menghasilkan ralat pensampelan yang tinggi. Wajaran *external* digunakan untuk meminimalkan ralat pensampelan. Bagi DTS, wajaran *external* yang digunakan ialah faktor penduduk. Faktor penduduk diperoleh melalui anggaran terkini jumlah penduduk di mana ianya digunakan untuk mengubahsuai kadar dan nisbah yang dianggarkan daripada survei.

NOTA TEKNIKAL

anggaran penduduk pertengahan tahun bagi tahun 2023 mengikut kumpulan umur, jantina, etnik dan negeri sebagai penanda aras. Anggaran sesuatu ciri dikira dengan menggunakan formula seperti berikut:

di mana
$$E' = \sum_{n=1}^k E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$$

E' diperoleh dengan mencampurkan anggaran yang diubahsuai bagi kesemua kumpulan umur-jantina-etnik-negeri.

$$E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$$

Dengan itu E' ialah penganggar nisbah bagi ciri-ciri tersebut.

E_n ialah anggaran berwajaran daripada kiraan sampel bilangan orang bagi sesuatu ciri (contoh: pelawat domestik) dalam sesuatu kumpulan umur-jantina-etnik-negeri (contoh: lelaki Melayu dalam kumpulan umur 15 hingga 19 tahun di Johor).

w_n ialah anggaran berwajaran daripada kiraan sampel bilangan orang dalam sesuatu kumpulan umur-jantina-etnik-negeri.

W_n ialah anggaran penduduk pertengahan tahun yang dianggar secara bebas bagi bilangan orang dalam sesuatu kumpulan umur-jantina-etnik-negeri.

$\frac{W_n}{w_n}$ ialah pemalar (*constant*) yang digunakan untuk mendapatkan anggaran nisbah sesuatu ciri dalam kumpulan umur-jantina-etnik-negeri. Tiap-tiap pemalar yang merupakan nisbah anggaran penduduk bebas kepada angka-angka kiraan sampel dalam sesuatu kumpulan umur-jantina-etnik-negeri digunakan untuk membesarkan angka bagi sebarang ciri yang dikehendaki dalam sesuatu kumpulan umur-jantina-etnik-negeri.

$E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$ ialah anggaran yang disesuaikan bagi sesuatu ciri dalam kumpulan umur-jantina-etnik-negeri yang diperoleh menerusi pengubahsuaian umur-jantina-etnik-negeri.

Perlu diambil perhatian bahawa tiada pengubahsuaian dilakukan untuk mengasingkan penduduk institusi daripada anggaran penduduk pertengahan tahun walaupun DTS tidak meliputi penduduk institusi. Penduduk institusi dianggarkan kurang daripada empat peratus jumlah penduduk berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan.

KONSEP DAN DEFINISI

Pelawat domestik

Pelawat domestik ditakrifkan sebagai residen atau mereka yang tinggal di Malaysia sekurang-kurangnya setahun termasuk ekspatriat dan bukan warganegara, yang melakukan perjalanan di luar persekitaran biasanya dalam tempoh kurang daripada setahun untuk tujuan perniagaan, mengisi masa lapang atau urusan peribadi selain untuk diambil bekerja di tempat yang dilawati. Pelawat domestik dikategorikan sebagai:

- a) Pelancong merujuk kepada mereka yang melakukan perjalanan di dalam Malaysia sekurang-kurangnya satu malam (24 jam); dan
- b) Pelawat harian merujuk kepada mereka yang melakukan perjalanan di dalam Malaysia kurang daripada 24 jam.

Perjalanan pelancongan

Perjalanan pelancongan ditakrifkan sebagai perjalanan pelawat ke sesebuah tempat di luar dari persekitaran biasa mereka dalam tempoh tidak lebih dari satu tahun dengan tujuan utama (sama ada urusan perniagaan, percutian atau urusan peribadi) selain untuk untuk diambil bekerja oleh residen di tempat yang dilawati.

Perjalanan pelancongan domestik merujuk kepada perjalanan ke sesuatu destinasi utama di dalam negara residen pelawat berkenaan.

NOTA TEKNIKAL

Perjalanan pelancongan domestik terbahagi kepada dua:

a) Perjalanan harian

Perjalanan keluar dari rumah yang jaraknya 50 km dan lebih pergi dan balik serta mengambil masa 4 jam dan lebih. Bagi jarak yang kurang dari 50 km pergi dan balik, masa yang digunakan hendaklah 4 jam dan lebih serta menggunakan kemudahan pelancongan seperti kemudahan pengangkutan/ penginapan/ makanan & minuman/ rekreasi.

b) Perjalanan bermalam

Perjalanan yang melibatkan seseorang meninggalkan tempat kediamannya sekurang-kurangnya untuk tempoh satu malam (24 jam) dengan tujuan perjalanan berkaitan dengan aktiviti pelancongan serta menggunakan kemudahan pelancongan. Perjalanan tersebut mestilah dalam tempoh kurang dari 12 bulan.

Persekitaran biasa

Persekitaran biasa seseorang individu merujuk kepada kawasan geografi (walaupun tidak semestinya mempunyai sempadan) di mana seseorang individu menjalankan kehidupan sehariannya.

Tempat kediaman biasa

Tempat kediaman biasa adalah satu kawasan geografi di mana orang yang diliputi biasanya tinggal.

Kemudahan Pelancongan

Kemudahan pelancongan adalah segala kemudahan yang membantu dalam menjayakan aktiviti pelancongan seperti kemudahan penginapan, makanan & minuman dan pengangkutan.

Aktiviti pelancongan

Aktiviti pelancongan adalah merujuk kepada perkara yang dilakukan semasa melancong atau semasa melakukan perjalanan pelancongan.

Perbelanjaan pelancongan domestik

Perbelanjaan pelancongan domestik merujuk kepada perbelanjaan yang dikeluarkan oleh pelawat domestik dalam sesebuah negara. Ia merujuk kepada jumlah yang dibayar bagi perolehan penggunaan barangan & perkhidmatan dan barang berharga, untuk kegunaan sendiri atau untuk diberi ketika dan semasa perjalanan pelancongan. Ini termasuk perbelanjaan yang dilakukan sendiri dan perbelanjaan yang dibayar oleh orang lain (contoh: majikan).

Walaupun bagaimanapun, perbelanjaan berikut dikecualikan daripada perbelanjaan pelancongan domestik:

- a) Pembelian aset kewangan dan aset bukan kewangan, termasuk tanah dan hartanah, tetapi barangan berharga dikecualikan; dan
- b) Perbelanjaan barang-barang bagi tujuan untuk dijual semula samada bagi pihak ketiga (pengeluar atau lain-lain) atau keuntungan sendiri.

Komponen perbelanjaan adalah seperti berikut:

i. Membeli-belah

Pembelian barang-barang termasuk pembelian barangan berharga seperti barangan kemas, lukisan dan lain-lain.

ii. Pembelian bahan api kenderaan

Petrol, diesel dan *Natural Gas Vehicle* (NGV).

iii. Pengangkutan

Bayaran bagi perkhidmatan pengangkutan iaitu termasuklah tambang kapal terbang, bas, teksi/ e-hailing (cth. Grab), feri/ bot/ sampan dan keretapi. Ia turut meliputi perkhidmatan kereta sewa, bayaran tol dan bayaran tempat letak kereta.

iv. Makanan & minuman

Perbelanjaan makanan & minuman di restoran/ kafe/ gerai makan.

v. Penginapan

Pembayaran bagi kemudahan penginapan berbayar iaitu seperti hotel/ chalet/ pangsapuri/ rumah rehat/ inap desa.

vi. Pakej

Bayaran pakej yang disediakan oleh operator pelancongan atau agensi pelancongan.

vii. Bayaran masuk/ tiket

Perbelanjaan bagi aktiviti kesenian dan rekreasi seperti bayaran masuk taman tema, zoo, wayang gambar, konsert, teater dan lain-lain.

viii. Aktiviti lain

Perbelanjaan bagi aktiviti sukan, rawatan di klinik/ hospital/ pusat kesihatan, aktiviti spa, bayaran pendaftaran bagi seminar/ pertandingan, perjudian dan lain-lain.

ix. Perbelanjaan oleh isi rumah yang dilawati

Perbelanjaan ini termasuk perbelanjaan yang dinilai bagi penginapan serta makanan & minuman yang disediakan di rumah saudara/ rakan. Perbelanjaan ini tidak diambil kira di dalam penyusunan TSA.

Terimaan pelancongan mengikut negeri

Merujuk kepada perbelanjaan pelawat domestik di negeri yang dilawati. Harus diingat bahawa semua perbelanjaan yang berlaku semasa perjalanan telah diagihkan kepada negeri destinasi, walaupun secara realiti, terdapat beberapa transaksi yang dilakukan di negeri asal atau di negeri lain (tempat persinggahan).

Destinasi utama

Destinasi utama perjalanan pelancongan ditakrifkan sebagai tempat di mana tujuan utama perjalanan tersebut dilakukan. Walau bagaimanapun, sekiranya tiada destinasi utama yang dapat diberikan oleh pelawat, maka destinasi utama akan dikelaskan berdasarkan masa yang diambil semasa berada di destinasi tersebut. Seterusnya, jika pelawat masih tidak dapat menetapkan destinasi utama, maka destinasi utama ditetapkan berdasarkan jarak yang paling jauh dengan tempat tinggal biasa.

Konsep pergerakan pelawat domestik di antara negeri dikelaskan kepada berikut:

a) *Intrastate*

Perjalanan pelawat domestik ke destinasi dalam negeri yang sama dengan tempat tinggal biasa mereka.

b) *Interstate*

Perjalanan pelawat domestik ke destinasi di luar negeri tempat tinggal biasa mereka.

Purata perbelanjaan per perjalanan

Merujuk kepada perbelanjaan per pelawat bagi setiap perjalanan. Pengiraan dibuat dengan membahagikan jumlah terimaan dengan bilangan perjalanan.

$$\text{Purata perbelanjaan per perjalanan} = \frac{\sum \text{Jumlah perbelanjaan}}{\sum \text{Bilangan perjalanan}}$$

Purata bilangan hari menginap

Merujuk kepada bilangan hari menginap bagi setiap perjalanan. Pengiraan dibuat dengan membahagikan bilangan malam dengan bilangan perjalanan bermalam.

$$\text{Purata bilangan hari menginap} = \frac{\sum \text{Bilangan malam}}{\sum \text{Bilangan perjalanan bermalam}}$$

Tujuan utama perjalanan

Tujuan utama perjalanan bermaksud sebab utama responden melakukan perjalanan tersebut. Pengelasan perjalanan berdasarkan tujuan utama adalah seperti berikut:

- a) Melawat rakan & saudara mara;
- b) Percutian/ mengisi masa lapang/ berehat;
- c) Urusan rasmi/ pendidikan;
- d) Amal ibadat/ melawat rumah ibadat;
- e) Hiburan/ menghadiri acara khas/ sukan;
- f) Membeli belah;
- g) Rawatan perubatan/ penjagaan diri; dan
- h) Perjalanan insentif/ lain-lain.

Mod pengangkutan utama

Merujuk kepada jenis pengangkutan utama yang digunakan oleh pelawat. Penetapan mod pengangkutan utama adalah berdasarkan kriteria yang berikut:

- a) Pengangkutan yang digunakan adalah melibatkan jarak (km) yang lebih jauh;
- b) Pengangkutan yang digunakan mengambil masa perjalanan yang lebih panjang; dan
- c) Kos bagi mod pengangkutan tersebut mencatatkan sumbangan yang tertinggi dalam keseluruhan kos pengangkutan.

NOTA TEKNIKAL

Jenis penginapan	Merujuk kepada jenis penginapan yang disediakan oleh pertubuhan (berbayar) atau '<i>non-market</i>' iaitu merujuk kepada penginapan yang disediakan oleh saudara mara dan rakan tanpa dikenakan sebarang caj, atau rumah milik persendirian (rumah persinggahan yang dimiliki oleh pelawat). Jenis penginapan adalah seperti berikut: a) Hotel/ resort; b) Motel; c) Hotel apartmen; d) Chalet; e) Rumah rehat; f) Inap desa; g) Penginapan berbayar lain; dan h) Penginapan tidak berbayar (rumah ibu bapa/ saudara-mara/ rakan/ rumah persinggahan).
Kumpulan etnik	Pengelasan kumpulan etnik yang digunakan dalam laporan ini adalah seperti berikut: a) Bumiputera (Melayu dan Bumiputera Lain); b) Cina; c) India; dan d) Lain-lain (termasuk bukan warganegara Malaysia).
Sijil tertinggi diperoleh	Merujuk kepada peringkat tertinggi seseorang itu telah menamatkan atau sedang mengikuti persekolahan di institusi pendidikan awam atau swasta yang menyediakan pendidikan rasmi. Ia dikategorikan seperti berikut: a) Tiada pendidikan rasmi Merujuk kepada mereka yang tidak pernah menghadiri mana-mana institusi pendidikan yang memberi pendidikan secara rasmi. b) Rendah Merujuk kepada mereka yang telah mencapai pendidikan tertinggi di peringkat darjah 1 hingga 6 atau yang setaraf dengannya. c) Menengah Merujuk kepada mereka yang telah mencapai pendidikan tertinggi di peringkat tingkatan 1 (termasuk kelas peralihan) hingga tingkatan 5, <i>GCE O Level</i> atau yang setaraf dengannya.

d) Tertiari

Merujuk kepada mereka yang telah mencapai pendidikan tertinggi selepas Tingkatan 5.

Pendapatan isi rumah

Pendapatan isi rumah merujuk kepada jumlah pendapatan terakru kepada ahli isi rumah, dalam bentuk wang tunai atau mata benda yang berlaku berulang kali dalam jangka masa setahun atau lebih kerap lagi.

Taraf pekerjaan

Taraf pekerjaan dikelaskan kepada bekerja dan tidak bekerja/ luar tenaga buruh.

a) Bekerja

Profesional/ teknikal, pengurusan/ pentadbiran, jurujual/ perkeranian, pekerja am dan lain-lain.

b) Tidak bekerja/ luar tenaga buruh

Tidak bekerja, pesara, pelajar dan suri rumah.

Pembundaran

Penjumlahan komponen-komponen mungkin berbeza dengan jumlah besar dalam penerbitan ini disebabkan pembundaran angka.

Simbol dan singkatan

Simbol dan singkatan berikut digunakan dalam penerbitan ini:

0.0	kurang daripada setengah unit terkecil yang ditunjukkan misalnya kurang daripada 0.05 peratus
-	tiada
&	dan
%	peratus
RM	Ringgit Malaysia
≥	lebih daripada atau sama dengan
≤	kurang daripada atau sama dengan
n.a	tidak berkaitan
W.P.	Wilayah Persekutuan

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Introduction

The estimate figures at the state level in this publication are based on the information obtained from Domestic Tourism Survey (DTS).

Objectives of the survey

The main objectives of the DTS are to collect information on the profile and pattern of domestic travel spending. The information obtained serves to assist the government in the planning and formulation of the national tourism policy. The data collected are intended to:

- a) Provide input for the compilation of the Tourism Satellite Account (TSA) developed by the Department of Statistics Malaysia; and*
- b) Meet the demands for data from agencies related to tourism industries.*

Method of collection

The DTS is conducted through face to face interview with the respondents. During the survey, trained interviewers will visit households in selected dwellings to collect information on domestic tourism including details of socio demographic profiles of all the household's members.

Quality check is performed by doing revisits to the selected household to ensure the completeness of the questionnaire.

Data collected

The questionnaire was designed to enable the collection of data related to the social & demographic profiles and detailed information relating to the economic characteristics of the domestic visitors.

All household members will be asked the following information:

- a) relationship with the head of household;*
- b) sex;*
- c) age;*
- d) ethnic group and citizenship;*
- e) highest certificate obtained; and*
- f) employment status.*

Household members, who made domestic tourism trips, will be asked the following questions:

- a) *Type of trips*
 - i. *Same day trip; and*
 - ii. *Overnight trip.*
- b) *Monthly income;*
- c) *Length of stay per overnight trip;*
- d) *Main destination;*
- e) *Main purpose;*
- f) *Main activities; and*
- g) *Expenditure during tourism trip*

Reference year *The data are collected on monthly basis from January to December of reference year. The information collected is based on the current month of the survey.*

Scope and coverage *The DTS covered urban and rural areas of all the states in Malaysia.*

The survey covered residents living in private dwellings and excludes those living in institutions such as hotels, hostels, hospitals, prisons, military barracks and boarding houses.

For reporting purposes, only the details of residents aged 15 years and above who make domestic tourism trips will be collected.

Living quarters *Living quarters is defined as any structurally separate and independent enclosure which is constructed as (or converted to) quarters intended for living purposes. The ultimate sampling unit in this survey is the living quarters and only private living quarters are sampled.*

Household *A household is defined as a person or a group of related or unrelated persons who usually live together and make common provision for food and other essentials of living.*

Sampling frame *The sampling frame used for the DTS was from the National Household Sampling Frame (NHSF) which was made up of Enumeration Blocks (EBs) created for the Population and Housing Census. EBs are geographically contiguous areas of land with*

identifiable boundaries. On average, each EB contains about 80 - 120 living quarters. Generally, all EBs are formed within gazette boundaries, i.e. within state administration, mukim or local authority areas.

The EBs in the sampling frame are also classified according to urban and rural areas. Urban areas, as defined in the Population and Housing Census, are gazetted areas with their adjoining built-up areas which had a combined population of 10,000 or more. Built-up areas is defined as areas contiguous to a gazetted area and had at least 60 per cent of their population (aged 15 years and above) engaged in non-agricultural activities.

Sampling design

A stratified two-stage sampling design is adopted, that is:

Primary stratum - States in Malaysia

Secondary stratum - Urban and rural

Sample size

The first stage unit of sample selection were the EBs while the second stage unit were the living quarters (LQs) within the EBs. All households and persons within the selected LQs will be covered. At every stage of selection, the units were selected using systematic method to ensure every EBs and LQs have an equal probability to be selected.

The sample size required was based on the reliability (such as confidence level, variance and response rate) of available past data. Average domestic tourism expenditure is used as the variable of selection in the calculation of sample size. The value of the relative standard error (RSE) is set at 4 to 10 per cent in each stratum (state and urban/ rural).

A total of 2,809 EBs were selected, comprising 22,472 LQs. Subsequently, all EBs will be distributed on a monthly basis to facilitate field work/ logistics.

The number of selected sample size of DTS 2023 is shown in Table 1.

Table 1: Sample Size of DTS by State, 2023

State	Sample Size	
	EB	LQ
Johor	244	1,952
Kedah	221	1,768
Kelantan	178	1,424
Melaka	173	1,384
Negeri Sembilan	164	1,312
Pahang	216	1,728
Pulau Pinang	204	1,632
Perak	231	1,848
Perlis	101	808
Selangor	255	2,040
Terengganu	132	1,056
Sabah	236	1,888
Sarawak	220	1,760
W.P. Kuala Lumpur	140	1,120
W.P. Labuan	49	392
W.P. Putrajaya	45	360
Total	2,809	22,472

Estimation procedures

The combined ratio estimated method (adjusted weight¹ and population factor²) was used to obtain the estimate of a specific characteristic in the survey population. Population factor uses mid-year population estimates of 2023 by age group, sex, ethnic and state as benchmarks.

¹ Adjusted Weight is used to take into account the non-response cases.

² In multi-stage sampling design, the sample size is a random variable and aggregates directly estimated from the survey may result large sampling errors. External weight is used to minimize sampling error. As for DTS, the external weight is the population factor. The population factor is obtained through latest estimates of the population total which is used to inflate the various rates and ratios estimated from the survey.

The estimate of a characteristic was obtained by using the following formula:

Where
$$E' = \sum_{n=1}^k E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$$

E' is obtained by adding the adjusted estimate for all age-sex-ethnic-state.

$$E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$$

Thus E' is also known as the ratio estimator of the characteristic.

E_n is the weighted estimate from the sample count of persons of a characteristic (e.g. domestic visitors) in a particular age-sex-ethnic-state (e.g. Malay males in the 15 -19 age group in Johor).

w_n is the weighted estimate from the sample count of the number of persons in a particular age-sex-ethnic-state.

W_n is the independent mid-year population estimate of the number of persons in a particular age-sex-ethnic-state.

$\frac{W_n}{w_n}$ is a constant used in deriving the ratio-estimate of any characteristic in a particular age-sex-ethnic-state. Each constant which is the ratio of the independent population estimate to the sample count figures in a particular age-sex-ethnic-state was then used to inflate any required characteristic within the particular age-sex-ethnic-state.

$E_n \left(\frac{W_n}{w_n} \right)$ is the adjusted estimate of a characteristic in a particular age-sex-ethnic-state obtained by the age-sex-ethnic-state adjustment.

It should be noted that no attempt was made to adjust for the exclusion of the institutional population from the mid-year population estimates although the DTS did not cover the institutional population. The institutional population was estimated to comprise less than four per cent of the total population based on the Population and

Housing Census.

CONCEPTS AND DEFINITIONS

Domestic visitor

Domestic visitor is defined as a resident or those living in Malaysia for at least a year including expatriate and non-citizen, who makes a trip outside his/ her usual environment, for less than a year for the purpose of business, leisure or personal other than to be employed by a resident entity in the place visited. A domestic visitor is categorised as:

- a) Tourists refer to those who travel in Malaysia for at least one night (24 hours); and*
- b) Excursionists refer to those who travel in Malaysia for less than 24 hours.*

Tourism trip

A tourism trip is defined as a visitor's trip to a destination outside his/ her usual environment for less than a year, for any main purpose (business, leisure or personal) other than to be employed by a resident entity in the place visited.

Domestic tourism trip refers to a trip to a main destination within the country of residence of the visitor.

Domestic Tourism Trip is divided into two:

a) Same day trip

Travels from the house for a distance of 50 km or more, to and from and takes four hours and more. For distances less than 50 km to and from, the time taken has to be four hours and more, and use tourism facilities such as transportation/ accommodation/ food & beverage/ recreation.

b) Overnight trip

Trip that requires a person to leave home at least for one night (24 hours) with the purpose of travel related to tourism and use tourism facilities. The travelling must be less than 12 months.

Usual environment *The usual environment of an individual is defined as the geographical area (not necessarily a contiguous one) within which an individual conducts his/ her regular life routines.*

Usual residence *The place of usual residence is the geographical place where the enumerated person usually resides.*

Tourism facilities *Tourism facilities are that assists in the success of tourism activities such as accommodation, food & beverage and transportation.*

Tourism activities *Tourism activities refer to the things done while travelling or during travel trips.*

Domestic tourism expenditure *Domestic tourism expenditure refers to the tourism expenditure of a resident visitor within the economy of reference. It refers to the amount paid for the acquisition of consumption goods and services, as well as valuables, for own use or to give away, for and during the tourism trips. It includes expenditure by visitors themselves, as well as expenses that are paid for or reimbursed by others (example: employer). However, the following payments are excluded from domestic tourism expenditure:*

- a) The purchase of financial and non-financial assets, including land and real estate, but excluding valuables; and*
- b) The purchase of goods for resale purposes, either on behalf of third party (producers or others) or own account.*

The components of expenditure are as follows:

i. Shopping

The purchase of goods during the trip including valuables such as jewellery, painting and others.

ii. Purchase of automotive fuel

Petrol, diesel and Natural Gas Vehicle (NGV).

iii. Transportation

Payment for transportation services which includes of flight fare, bus, taxi/ e-hailing (i.e Grab), ferry/ boat/ sampan and train. It also includes car rental, toll fee and parking fee.

iv. Food & beverage

Expenses on food & beverage at restaurant/ cafe/ food stall.

v. Accommodation

Payment for paid accommodation services such as hotel/ chalet/ apartment/ rest house/ homestay.

vi. Package

Purchase of package provided by tour operator or travel agent.

vii. Entrance fee/ ticket

Expenditure on cultural and recreational activities such as entrance fee for theme park, zoo, cinemas, concert, theatre and others.

viii. Other activity

Expenses on sport activity, treatment at clinic/ hospital/ wellness center, spa activity, registration fee of conference/ competition & others and gambling.

ix. Expenditure by visited households

This expenditure includes estimated expenditure for accommodation and food & beverages served in the houses of relatives/ friends. This expenditure was not taken into account in the compilation of TSA.

Tourism receipt by state

Refer to the expenditure of domestic visitors in the state visited. It should be noted all the expenses occurred during the trip were allocated to the destination state, despite in reality; there are some transactions which were made in the origin state or in other states (stopover).

Main destination

The main destination of a tourism trip is defined as the place visited that is central to the decision to take the trip. However, if no such place can be identified by the visitor, the main destination is defined as the place where he/ she spent most of his/ her time during the trip. Again, if no such place can be identified by the visitor, then the main destination is defined as the place that is the farthest from the place of usual residence.

The concept of domestic visitor's movement between states are categorised as follow:

a) Intrastate

A domestic visitor trip's to a destination within state of his/ her usual residence.

b) Interstate

A domestic visitor trip's to a destination outside state of his/ her usual residence.

Average expenditure trip

Refers to expenditure per visitor for each trip. This is computed by dividing the total of expenditure by total number of trips.

$$\text{Average expenditure per trip} = \frac{\sum \text{Total of expenditure}}{\sum \text{Number of trips}}$$

Average length of stay

Refer to average duration of stay per trips. The calculation is by dividing the total number of nights and total number of overnight trips.

$$\text{Average length of stay} = \frac{\sum \text{Number of nights}}{\sum \text{Number of overnight trips}}$$

Main purpose of trips

The main purpose means the main reason for visitor in making a trip. The classification of tourism trips according to the main purpose are as follows:

- a) Visiting friends & relatives;
- b) Holiday/ leisure/ relaxation;
- c) Official business/ education;
- d) Religious worship/ visit places of worship;
- e) Entertainment/ attending special event/ sports;
- f) Shopping;
- g) Medical treatment/ wellness; and
- h) Incentive travel/ others.

Main mode of transport	Refer to main mode used by the visitor on the trip. This main mode might be established in different ways based on following criteria: a) The mode on which the most miles/ kilometers are travelled; b) The mode on which most time is spent; c) The mode which has the highest share of the total transport cost.
Type of accommodation	Refer to type of accommodation provide by establishment (paid service) or non-market which is service provided by relatives and friends, without charge, or own account (self-owned vacation homes). Type of accommodation is as follows: a) Hotel/ resort; b) Motel; c) Apartment hotel; d) Chalet; e) Rest house; f) Homestay; g) Other paid accommodation; and h) Unpaid accommodation (parent's/ relative's/ friend's house/ vacation home)
Ethnic group	The classification of ethnic group used in this report is as follows: a) Bumiputera (Malay and Other Bumiputera); b) Chinese; c) Indians; and d) Others (including non-Malaysian citizens).
Highest certificate obtained	Refers to the highest level in which a person has completed schooling or is currently attending, in a public or private educational institution that provides formal education. It is categorised as follows: a) No formal education Refer to persons who never attended any of the educational institutions that provide formal education. b) Primary Refer to those whose highest level of education attained is from Standard 1 to 6 or its equivalent.

c) Secondary

Refers to those whose highest level of education attained is from Form 1 (including remove class) to Form 5, GCE O Level or its equivalent.

d) Tertiary

Refer to those whose highest level of education is above Form 5.

Household income *Household income refers to total income accrued to members of a household, both in cash and/ or in kinds on a regular basis in one year or more often.*

Status of employment *Status of employment is classified into employed and unemployed/ outside labour force:*

a) Employed

Professional/ technical, managerial/ administrative, sales person/ clerical, general worker and others

b) Unemployed/ outside labour force

Unemployed, retiree, student and housewife

Rounding of estimates *The sum of components may not add up to the totals in tables presented in this publication due to rounding.*

Notes and symbols *The following symbols and abbreviations are used in this publication:*

0.0	<i>less than half the smallest unit shown. For example, less than 0.05 per cent</i>
-	<i>nil</i>
&	<i>and</i>
%	<i>per cent</i>
RM	<i>Ringgit Malaysia</i>
≥	<i>more than or equal to</i>
≤	<i>less than or equal to</i>
n.a	<i>not applicable</i>
W.P.	<i>Wilayah Persekutuan</i>

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

LAMPIRAN

APPENDIX

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Lampiran 1: Senarai Cuti Umum dan Cuti Sekolah Malaysia, 2023
Appendix 1: List of Malaysia's Public Holidays and School Holidays, 2023

Bulan <i>Month</i>	Tarikh <i>Date</i>	Cuti <i>Holiday</i>
Januari <i>January</i>	1	Tahun Baru/ <i>New Year's Day</i>
	14	Hari Keputeraan D.Y.M.M Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan <i>Birthday of D.Y.M.M Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan</i>
	22 - 23	Tahun Baru Cina/ <i>Chinese New Year</i>
Februari <i>February</i>	1	Hari Wilayah Persekutuan/ <i>Federal Territory Day</i>
	5	Thaipusam
	18	Israk dan Mikraj
Mac <i>March</i>	4	Hari Ulang Tahun Pertabalan D.Y.M.M Sultan Terengganu <i>Installation Anniversary of D.Y.M.M Sultan of Terengganu</i>
	23	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Johor <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Johor</i>
	23	Awal Ramadan
April <i>April</i>	7	Good Friday
	8	Hari Nuzul Al-Quran
	15	Hari Perisytiharan Melaka Sebagai Bandaraya Bersejarah <i>Proclamation Day of Melaka as a Historical City</i>
	21	Cuti Peristiwa (Hari Raya Aidilfitri) <i>Special Public Holiday (Hari Raya Aidilfitri)</i>
	22 - 23	Hari Raya Aidilfitri
	26	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Terengganu <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Terengganu</i>
Mei <i>May</i>	1	Hari Pekerja/ <i>Labour Day</i>
	4	Hari Wesak
	17	Hari Keputeraan D.Y.M.M Raja Perlis <i>Birthday of D.Y.M.M Raja of Perlis</i>
	22	Hari Hol Pahang/ <i>Hol Day of Pahang</i>
	30 - 31	Tadau Ka'amatan/ <i>Harvest festival</i>
Jun <i>June</i>	1 - 2	Hari Gawai/ <i>Harvest Festival</i>
	5	Hari Keputeraan Yang di-Pertuan Agong <i>Birthday of Yang di-Pertuan Agong</i>
	18	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Kedah <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Kedah</i>

Lampiran 1: Senarai Cuti Umum dan Cuti Sekolah Malaysia, 2023
Appendix 1: List of Malaysia's Public Holidays and School Holidays, 2023 (cont.)

Bulan <i>Month</i>	Tarikh <i>Date</i>	Cuti <i>Holiday</i>
Jun <i>June</i>	28	Hari Arafah
	29	Hari Raya Qurban/ Eiduladha
Julai <i>July</i>	7	Hari Bandar Warisan Dunia Georgetown
	8	Hari Jadi T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang <i>Birthday of T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang</i>
	19	Awal Muharam/ First Muharram
	22	Hari Kemerdekaan Sarawak <i>Sarawak Independence Day</i>
	30	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Pahang <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Pahang</i>
Ogos <i>August</i>	* 14	Cuti Peristiwa (Pilihan Raya Negeri) <i>Special Public Holiday (State Election)</i>
	23	Hari Hol Almarhum Sultan Iskandar
	24	Hari Jadi T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Melaka <i>Birthday of T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Melaka</i>
	31	Hari Kebangsaan/ National Day
September <i>September</i>	16	Hari Malaysia/ Malaysia Day
	28	Maulidur Rasul
	29	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Kelantan <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Kelantan</i>
Oktober <i>October</i>	7	Hari Jadi T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Sabah <i>Birthday of T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Sabah</i>
	14	Hari Jadi T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Sarawak <i>Birthday of T.Y.T Yang di-Pertua Negeri Sarawak</i>
November <i>November</i>	3	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Perak <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Perak</i>
	12	Hari Deepavali
Disember <i>December</i>	11	Hari Keputeraan D.Y.M.M Sultan Selangor <i>Birthday of D.Y.M.M Sultan of Selangor</i>
	25	Hari Krismas/ Christmas Day

Nota/ Notes :

* Selangor sahaja/ Selangor only

**MAKLUMAT LANJUT BERHUBUNG PENERBITAN INI BOLEH DIRUJUK DI JABATAN PERANGKAAN NEGERI
SEPERTI BERIKUT:**

*FURTHER INFORMATION ON THIS PUBLICATION CAN BE REFERRED TO THE FOLLOWING STATES
DEPARTMENT OF STATISTICS:*

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Johor,
Tingkat 14, Menara Tabung Haji,
Jalan Air Molek,
80000 Johor Bahru, Johor.
Tel : 07 - 225 3700
Faks : 07 - 224 9972
E-mel : jpjohor@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kedah,
Aras 1, Zon C, Wisma Persekutuan,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
Bandar Muadzam Shah,
06550 Anak Bukit, Alor Setar, Kedah.
Tel : 04 - 700 1240
Faks : 04 - 733 8412
E-mel : jpkedah@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kelantan,
Tingkat 8, Bangunan Persekutuan,
Jalan Bayam,
15514 Kota Bharu, Kelantan.
Tel : 09 - 741 9449
Faks : 09 - 748 2142
E-mel : jpkelantan@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Melaka,
Aras 7 & 8, Wisma Persekutuan,
Jalan MITC, Hang Tuah Jaya,
75450 Ayer Keroh, Melaka.
Tel : 06 - 252 2725
Faks : 06 - 252 2711
E-mel : jpmelaka@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sembilan,
Tingkat 12, Wisma Persekutuan,
Jalan Dato' Abdul Kadir,
70000 Seremban, Negeri Sembilan.
Tel : 06 - 765 5000
Faks : 06 - 765 5002
E-mel : jpnsembilan@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Pahang,
Tingkat 7, Bangunan Persekutuan,
Jalan Gambut,
25000 Kuantan, Pahang.
Tel : 09 - 516 3931/7
Faks : 09 - 514 4636
E-mel : jppahang@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Pulau
Pinang,
Tingkat 6, Bangunan Persekutuan,
10400, Jalan Anson, Pulau Pinang.
Tel : 04 - 226 6244
Faks : 04 - 229 9499
E-mel : jppulaupinang@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Perak,
Tingkat 3, Blok A, Bangunan Persekutuan Ipoh,
Jalan Dato' Seri Ahmad Said (Greentown)
30450 Ipoh, Perak.
Tel : 05 - 255 4963
Faks : 05 - 255 1073
E-mel : jpperak@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Perlis,
Tingkat 2, 26B, KPARC,
01000 Kangar,
Perlis.
Tel : 04 - 977 1221
Faks : 04 - 977 1223
E-mel : jpperlis@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Selangor,
Tingkat 9, Bangunan Darul Ehsan,
Jalan Indah, Seksyen 14,
40000 Shah Alam, Selangor.
Tel : 03 - 5515 0200
Faks : 03 - 5518 0408
E-mel : jpselangor@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Terengganu,
Tingkat 9, Wisma Persekutuan,
Jalan Sultan Ismail,
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.
Tel : 09 - 622 3062
Faks : 09 - 622 9659
E-mel : admin_jptrg@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sabah,
Tingkat 1-3, Blok C, Kompleks Pentadbiran
Kerajaan Persekutuan Sabah, Jalan UMS,
Beg Berkunci No. 2046, 88999 Kota Kinabalu,
Sabah.
Tel : 088 - 484 602
Faks : 088 - 484 659
E-mel : jpsabah@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sarawak,
Tingkat 7 & 8, Bangunan Tun Datuk Patinggi
Tuanku Haji Bujang, Jalan Simpang Tiga,
93514 Kuching, Sarawak.
Tel : 082 - 240 287
Faks : 082 - 242 609
E-mel : sarawak@dosm.gov.my

Pengarah

Jabatan Perangkaan Malaysia
Wilayah Persekutuan,
Tingkat 14 & 15, Wisma FGV, Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur.
Tel : 03 - 2267 2400
Faks : 03 - 2691 0639
E-mel : dosmwp@dosm.gov.my

ISSN 2710-5466

www.dosm.gov.my

@StatsMalaysia